

Yhteistyötä
viriteltiin Niinisalossa, s. 8

KESI-järjestelmä
opetuksen tukena, s. 10–12

Jyrkänkoski mielenkiintoinen
ulkomuseo, s. 30–31

Tulikomentaja

1/2014 - TYKKIMIESTEN LEHTI

**Kainuun tykistörykmentille
uutta koulutuskalustoa, s. 4–5**

TULIKOMENTOJA 1/2014

www.tulikomentoja.fi

Julkaisija: Tykkimiehet ry

Kannen kuva: Raketinheitinpatteri tulitoiminnassa Rovajärvellä Kainuun tykistörykmentin ampumaharjoituksessa marraskuussa 2013 / Maanpuolustuskorkeakoulun täydennyskoulutus- ja kehittämisskeskuksen tuotanto-osasto

Toimituskunta:

SIRKKA OJALA, päätoimittaja,
toimituskunnan puheenjohtaja
toimitus.tulikomentoja@gmail.com

SAMUEL FABRIN, toimitussihteeri
samuel.fabrin@museomilitaria.fi

LAURI HAAVISTO
laurihaavisto78@gmail.com

VELI KAURANEN
veli.kauranen@pp.armsa.fi

AKI KINNUNEN
akiek@me.com

PETRI MAJURI, sotilasasiantuntija
petri.majuri@mil.fi

TERO MÄENPÄÄ, sotilasasiantuntija
tero.maenpaa@mil.fi

JUKKA SIPPOLA,
jukka.sippola@metsanhoitajat.fi

JUHANI SUNI
Lehden kiltasivut: kiltasivut@tulikomentoja.fi

KALEVI VIRTANEN
kalevi.virtanen@tulikomentoja.fi

ERKKI WUOLIJOKI
erkki.wuolijoki@gmail.com

HANNU VETTENRANTA
Lehden postitusrekisteri: tilaajat@tulikomentoja.fi

ULKOASU:
Maj-Lis Krouvi / Maisan paja
maj-lis@maisnapaja.info

ILMOITUSMYynti:
Kaarlo Purhonen
kaarlo.purhonen@kolombus.fi, 050 619 65

PAINO:
SLY-Lehtipainot Oy Kirjapaino Uusimaa

TOIMITUKSELLINEN AINEISTO:
Sirkka Ojala, Kiveliönkatu 12, 33580 Tampere
toimitus.tulikomentoja@gmail.com, 050 368 8460

ILMOITUSAINIETO:
Sirkka Ojala
toimitus.tulikomentoja@gmail.com

KILTASIVUJEN AINEISTO:
Juhani Suni, Käypolku 1 D11, 13500 HÄMEENLINNA
kiltasivut@tulikomentoja.fi, (03)6380 138, 0440 478 602

OSOITTEENMUUTOKSET on aina tehtävä oman killan sihteerille.
Eller tiedä, mihin kiltaan kuulut, kysy tieto Hannu Vettenrannalta.

SUOMEN TYKISTÖN PÄIVÄN TILAISUUDET HELSINGISSÄ 6.3.2014

Sepeleenlasku klo 12.00

tykistönkenraali **V.P.Nenosen** haudalle.

Kokoontuminen Hietaniemen kappelin portilla klo 11.50

Tilaisuudet Ravintola Tekniskassa, Eerikinkatu 2

Klo 15.30 Suomen Kenttätykistön Säätiön
valtuuskunnan kokous

Klo 16.00 Tykkimiehet ry:n hallituksen kokous

Klo 17.00 Suomen Kenttätykistön Säätiön
hallituksen kokous

Klo 17.30 Tykkimiehet ry:n kevätkokous

Klo 19.00 Tykkimiesilta, johon kaikki tykki-
miehet ja tykistön ystävät ovat tervetulleita

- alkumalja
- juhlaesitelmä
- muotokuvan paljastus
- palkitsemiset
- buffet-ruokailu

Ilmoittautuminen tykkimiesiltaan

keskiviikkoon 26.2. mennessä

maksamalla illalliskortin hinta 43 €

Tykkimiehet ry:n tilille Nordea

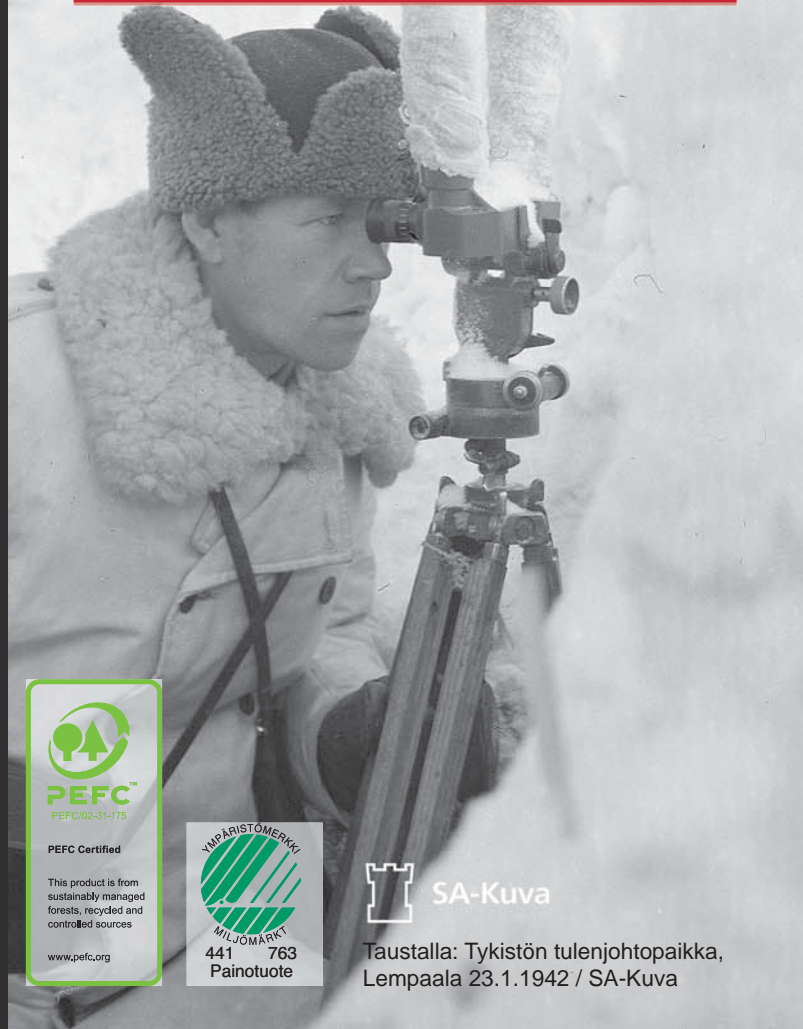
FI98 2124 1800 0110 53

Viestikenttään maininta: "6.3. Nenonen".

Tiedustelut:

Kari Halonen, kari.halonen(at)kolombus.fi, 040 575 9966

Päivän tilaisuuksissa on asuna paraatipuku tai
tumma puku ja kunniamerkit

Taustalla: Tykistön tulenjohtopaikka,
Lempäala 23.1.1942 / SA-Kuva

TULIKOMENTOJA 1/2014

Pääkirjoitus, Sirkka Ojala	3
Kainuun tykistörykmentille uusi koulutuskalusto, Pauli Pukaralammi . . .	4
Vapaaehtoista aselajikoulutusta tarvitaan, Harri Kainulainen	6
Tykkimiehet ry:n palsta, Kari Halonen	7
Porin prikaatin kiltaveljet kankaan- pääläisten kiltaveljien vieraina, Hannu Vettenranta	8
Ota sähköinen kuntokortti käyttöön, Risto Tarkiainen	9
Komentaja- ja esikuntasimulaattori koulutuksen tukena, Erkki Inkinen . . .	10
Museo Militarian kevätkuulumisia, Samuel Fabrin	13
Tuntemattomia tykkimiehiä: Napoleon Bonaparte, Arto Ojanen . . .	14
Kilta- ja kokoussivut, Juhani Suni . . .	16
Jääkärikykistön Killan vuoden 2013 kiltalainen, Sirkka Ojala	21
Museoesineet kertovat osa 16, Samuel Fabrin	22
Maanpuolustushenkinen ilta Hennalassa, Sirkka Ojala	23
Satakunnan Tykistörykmentin rahasto 1954–1985, Esko Kujanpää . . .	24
Kirjallisuutta: Hävittääkö Helsinki, Erkki Wuolijoki	26
Tapahtui Perkjärven leirillä, Veli Kauranen	28
Merkkipäivät, Juhani Suni	29
Jyrkänkoski on elävä ja kiinnostava ulkomuseo, Heikki Pitäjämäki	30
Kotiutuneen puhe Niinisalosta, Joonas Uusitalo	31
Museomestarin kymppi, Ilkka Vahtokari	33
Unsere Mütter, unsere Väter – Sodan sukupolvi, Lauri Haavisto	34

PÄÄKIRJOITUS

Tänä vuonna juhlitaan

”Tulikomentoja-sana käynnistää tulitoiminnan ja saa koko tykistö-asejärjestelmän toimimaan tehokkaana, yhtenäisenä kokonaisuutena, jossa jokainen henkilö toimii saman päämäärän hyväksi ja jossa jokaisen henkilön osaaminen ja osallistuminen on tärkeää.” (Tulikomentoja 2/2001, prikaatikenraali **Jouko Alasjärvi**).

Tulikomentoja on siis varsin sopiva nimi tykistön aselajilehdelle. Oman aselajilehden perustamisen asetti tavoitteeksi jo tykistönkenraali **V. P. Nenonen** vuonna 1923. Aikaa kuitenkin kului, kunnes vuonna 1989 Kenttätykistön Pääkaupunkiseudun Kilta alkoi julkaista Tulikomentoja-nimistä kiltatiedotetta killan vasta valitun puheenjohtajan, everstituutnantti evp **Pekka Lenkkerin** toimesta. Lenkkeri on todennut, ettei aluksi suunnitellut mitään tykistön lehteä vaan Tulikomentojen oli tarkoitus olla ainoastaan oman killan tiedote. Pekan ohjaksissa tiedote kuitenkin laajeni kahdentoista vuoden aikana lähes kaikkien tykkimiesyhteisöjen yhteiseksi julkaisuksi. Viimein vuonna 2001 alkoi lehden tarina aikakauslehden muodossa *Tykkimiehet ry:n* siirtyessä lehden julkaisijaksi ja päätoimittajavastuun siirtyessä pitkän linjan maanpuolustusmies **Yrjö Lindströmin** käsiin.

Näiden kulneiden 25 vuoden aikana lehti on kasvanut näyttäviin mittoihin – pienestä monistetusta, nelisivuisesta kiltatiedotteesta täysin värilliseksi, monipuoliseksi ja palkitukseksi tykistökiltojen ja tykistön joukko-

Kuva: Hannu Vettenranta

osastojen tapahtumista kertovaksi lehdeksi. Tulikomentoihin ovat näiden vuosien aikana antaneet oman työpanoksensa lehden kuusi päätoimittajaa sekä lukuisia joukko toimituskunnan jäseniä ja lehden avustajia. Kuten tykistössä myös lehden tekemisessä toimitaan joukkueena, ja jokaisen osaamista ja työpanosta tarvitaan. Lisäksi tarvitaan nuoria tykkimiehiä- ja naisia lehden avustaja- ja toimituskuntaan, kasvamaan ja myöhemmin työtämme jatkamaan. Vain näin voimme taata lehden ilmestymisen tulevinakin vuosikymmeninä.

Tänä vuonna siis juhlitaan paitsi oman aselajilehtemme 25-vuotisjuhlaa myös monen tykistökillan pyöreitä vuosikymmeniä. Toivon, että tulevien lehtien sivuilta voimme lukea myös näistä kiltojen juhlatilaisuuksista.

Vanhoja Tulikomentoja-lehden numeroita löydätte www.tulikomentoja.fi-sivustolta. Juhlavuoden kunniaksi lupaan päivittää verkkosivuille kaikki kiltaveli **Markku Saarisen** vuonna 2012 skannaamat Tulikomentoja-lehden numerot. Lehden 25-vuotisjuhlasta sekä lehden juhlanumerosta kerron lisää seuraavassa lehdessä.

Hienoa ja toimeliasta juhlavuotta!

Sirkka Ojala
päätoimittaja
sirkka.ojala@gmail.com

ILMESTYMISAIKATAULU 2014

Número	Aineisto päivä	Ilmestyy
2/2014	12.5.	19.6. (viikko 25)
3/2014	11.8.	18.9. (viikko 38)
4/2014	31.10.	5.12. (viikko 49)

Kapteeni Jorma Jäntti pääsee esittelemään kranaatinheitinkomppanian päällikön suunnitelmiaan uudessa johtopaikkakontissa kevään 2014 harjoituksissa.

Kainuun tykistörykmentille uusi koulutuskalusto

Kainuun tykistörykmentti on aloittanut varusmiesten koulutuksen uudella alueellisen tykistön kalustolla. Rykmentillä on käytössään johtopaikka- ja viestikontteja sekä johtamis- ja mittausajoneuvoja. Viestiliikenne ja ammunnan hallinta hoidetaan tietokoneilla ja asepäätteillä. Rykmentti saa koulutuskäyttöön M18-johtamisjärjestelmään yhteensopivat uudet johtopaikkakontit patteristolle ja kranaatinheitinkomppanialle vielä kevään 2014 aikana.

Järjestelmäaliupseeri aloitti työt helmikuussa

Väepeli **Ville Heikkilä** aloitti järjestelmäaliupseerina alueellisen tykistön järjestelmän (ALTYK) viesti- ja elektroniikkamateriaalin vastuullisena varastonhoitajana ja järjestelmän kouluttajana 1.2.2014 alkaen.

”Kaikkiaan koko patteriston uusi kalusto on mittavan suuruinen ja se tarvitsee asianmukaiset varastointi- ja säilytystilat. Tehtävässä korostuu varastonhoidon ja varusmieskoulutuksen lisäksi vastuu rykmentin henkilökunnan alueellisen tykistön järjestelmän koulutuksesta”, kertoo järjestelmäaliupseerina toimiva väepeli Heikkilä.

Johtamisajoneuvoilla mahdollistetaan tulitoiminnan tilapäinen johtaminen siirtymisten aikana. Patteriston komentaja ja tulipattereiden päälliköt ovat liikkuaan viestiyhteyksien päässä, mikä parantaa huomattavasti tilannetietoisuutta.

”Johtamisajoneuvot helpottavat keskitysmarsien johtamista. Komentaja saa tiedon nopeasti erilaisista pikatilanteista. Lisäksi saadaan tietoja

valmistelujen vaiheista ja vihollistiedoista uudelta tuliase-alueelta”, vakuuttaa rykmentin harjoituksissa patteriston komentajana toiminut kapteeni **Ilkka Hietala**.

Kolme työtilaa

Patteriston komentopaikka muodostuu kolmesta ”työtilasta”. Viestikontista on yhteydet liikkuviin tilaajiin ja ylempään johtoportaan. Se liittyy patteriston taisteluosaston viestijärjestelmään. Patteriston tulitoimintakontista hoidetaan tulikomentoliikenne ja sieltä muodostetaan sisäiset yhteydet. Esikunnan työskentelytilana on kaaritellettu, jonne on luotu yhteydet viestikontista.

”Patteriston tulitoiminta on muuttunut uuden taktiikan myötä. Tulitoimintapääseereiden on kyettävä valitsemaan parhaiten tuke-

mistehtävään soveltuvat tulilyksikön osat, joiden sektori ja kantama riittävät tehtävän toteuttamiseen. Tämä vaatii hyvää tilannetietoisuutta, etteivät suurin osa patteriston tykeistä ole suunnattuna pois päätaistelualueelta”, kertoo tulitoimintahenkilöstön koulutuksesta vastaava kapteeni **Mika Nimell**.

Kainuun tykistörykmentin harjoituksissa tulipatterin päällikkönä toiminut yliluutnantti **Ilja Hyvönen** kertoo johtamisen olevan varmempaa patterin sisällä uusilla laitteilla. Ampuma-arvojen viestittäminen datana suoraan asepäätteille vähentää puheliikennettä ja nopeuttaa ampumatoimintaa. Tykeillä olevat radiot mahdollistavat toiminnan jatkamisen parikaapeliyhteyksien katketessa. Lisäksi radiot mah-

Kainuun tykistörykmentin komentaja everstiluutnantti Pauli Pukaralammi on innoissaan rykmentin uudesta koulutuskalustosta.

dollistavat patterin johtamisen myös liikkeessä. Tykkipäätteille voidaan laittaa suoraan tilannekuvia tai kirjallisia käskyjä, ja päätteissä oleva GPS helpottaa tykkiryhmän suunnistamista siirtymisten aikana.

Kainuun tykistörykmentin henkilökunta on ottanut innolla omakseen uuden kaluston. Henkilöstöä on osallistunut täydennyskoulutukseen Niinisalossa ja Kajaanissa. Rykmentti on saanut kaluston käytöstä arvokasta kokemusta osana Kainuun prikaatin kouluttamaa uutta johtamisjärjestelmää. Johtamisjärjestelmässä M18 kaikki tiedonsiirto tapahtuu digitaalisesti mukaan lukien puhejärjestelmä. Tiedonsiirto voidaan toteuttaa radiotietä, pari- tai valokuituyhteyksin tai kiinteää verkkoa hyödyntäen.

”Uuden kaluston saavuttua

Kajaaniin toimintaan tehtiin tarvittavat muutokset, jotta voidaan toimia M18-viestijärjestelmässä. Rykmentin viestijä tulitoimintahenkilöstö on saanut oppia kenttätestiharjoituksissa viime syksyn aikana. Heidän kauttaan tietoa on levitetty laajemmin henkilökunnalle Kainuun tykistörykmentin omissa harjoituksissa”, kertoo aliupseerikoulun viestilinjän johtaja yliluutnantti **Ilpo Kauppinen**.

Kehittäminen jatkuu

Kainuun prikaati kehittää uutta valtakunnallista johtamisjärjestelmää M18. Rykmen-

Ylikersantti Ville Pyykkönen on kehittänyt aktiivisesti osaamistaan uuteen johtamiskalustoon.

tin henkilökuntaa osallistuu uusilla johtopaikkakonteilla kymmeneen eri kenttäkokeeseen vuoden 2014 aikana. Johtamisjärjestelmän kehittäminen on keskeinen osa prikaatin tämän vuoden harjoitustoimintaa.

Myös kranaatinheitinkomppania saa käyttöönsä uuden johtopaikkakontin kevään 2014 aikana.

”Alueellisen tykistön kalustoon liittyen tykkimiehet ovat saaneet komentopaikoilleen komentopaikkakontit. Tällaisen kontin haluavat myös heitinmiehet. Komentopaikkakontti mahdollistaa kattavat viestiyhteydet niin taisteluosaston komentopaikoille kuin heittimien asepäätteille asti. Komentopaikan kaapeloinnit, radiot sekä tietokoneet ovat kiinteästi kontissa kiinni, ja näin ollen komen-

topaikan perustamiseen kuuluu huomattavasti vähemmän aikaa kuin teltaan viritetyyn version rakentamiseen. Viestivälineet ovat kosteudelta ja säältä suojassa”, vakuuttaa kranaatinheitinkomppanian varapäällikkönä toimiva kapteeni **Antti Alatalo**.

Rykmentin henkilöstön tietämystä maavoimien taistelu 2015 -uudistuksen vaikutuksista tykistön ja heittimistön toimintaan lisätään toimintavuoden aikana omalla täydennyskoulutuksella. Taavoitteena on uudistettujen kokoonpanojen, materiaalin sekä johtamisjärjestelmäkaluksen osaamisen jalkauttaminen käytäntöön.

*Pauli Pukaralammi
everstiluutnantti
Kainuun tykistörykmentin
komentaja*

Vapaaehtoista aselajikoulutusta tarvitaan

Tykkimiehet ry:n lähes 50 vuoden historiasta löytyy vuosien varrelta asioita, jotka ovat olleet eri aikoina yhdistyksen toiminnalle keskeisiä. Näitä ovat olleet muun muassa tykkimiesten kokoaminen yhteiseen yhdistykseen, monet perinneasiat, joista tärkein tykistömuuseon perustaminen jopa kahteen kertaan – ensin Niinilään ja sitten Hämeenlinnaan –, lukuisten elokuvien tuottaminen, oman Tulikomentoja-lehden perustaminen ja yhteistyö alueellisten jäsenyhteisöjen, tykistökiltojen kanssa sekä läpi yhdistyksen historian jatkunut talouden niukkuus. Näistä kaikista on aina selvitty tavalla tai toisella.

Varsinaista koulutustoimintaa ei ole juurikaan ollut. Käytännössä aselajikoulutusta ei ole voinut olla mukana Tykkimiesten toiminnassa ainakaan virallisesti ennen vuotta 1990, jolloin Suomi vapautui Pariisin rauhansopimuksen velvoitteista. Perustettiin Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK), jonka puitteissa maanpuolustuskoulutus voitiin aloittaa puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen ulkopuolella 50 vuoden tauon jälkeen. Tunnen itsekin mukana olleena tykkimiehiä, jotka omatoimisesti ovat järjestäneet vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta jo niin sanotulla kielletyllä kaudella – muun muassa

”tarkan ammunnan koulutusta” ja ”maastoharjoituksia”.

2000-luvun puolivälissä aktiiviset tykistöaselajin kouluttajat Helsingin Kenttätykistökerhosta ja Uudenmaan Tykistökillasta pohtivat ajankohtaisen tykistöllisen tiedon saamista yksiin kansiin. Mainitut yhdistykset kokosivat yhteistyössä Tykkimiehet ry:n ja pääesikunnan kanssa olennaiset tykistölliset asiat opaskirjaan reservin johtajille. Syntyi *Tykkimiehen opas 2009*, joka on tarkoitettu nuorten tykistöupseerien ja aliupseerien käyttöön kurseilla, kertausharjoituksissa sekä itseopiskelussa. Uskon oppaalla olleen ja olevan edelleenkin käyttöä, sillä se on todella vankka tietopaketti.

Viime vuosina reservin kertausharjoituksia ja vapaaehtoisia harjoituksia on ollut varsin vähän. MPK on omalla koulutustoiminnallaan paikannut puuttuvia harjoituksia muun muassa kouluttamalla puolustusvoimille merkittävän määrän reserviläisiä lähinnä vapaaehtoisilla yleistasoisen sotilaallisia valmiuksia palvelevilla kurseilla ja maakuntakomppanioiden koulutuksessa. MPK:lla on myös oma epäsuoran tulen tyyppikurssi ”Tykkimiestaidot”, mutta sen koulutuksen käyttö on ollut varsin vähäistä. MPK on kuitenkin valmis kehittämään sellaisia tykkimie-

hille räätälöityjä kurseja, joita myös puolustusvoimat voi hyödyntää tilaamalla tai suosittelemalla. Puolustusvoimien RUK:ssa antamassa vapaaehtoisten aselajikouluttajien koulutuksessa ei vielä ole tykistölle tarkoitettuja kurseja, mutta siihenkin on mahdollisuuksia saada korjaus yhteistyössä MPK:n kanssa.

Viime marraskuussa Museo Militariassa pidetyssä Tykkimiesseminaarissa oli teemana koulutus. Hyvän vastaanoton saaneesta seminaarista on yhteenvedo Tulikomentoja-lehdessä 4/2013. Seminaarin yksi keskeinen anti oli perustaa Tykkimiehet ry:een koulutustoimikunta, jonka yhdistyksen hallitus nimesi vuoden ensimmäisessä kokouksessaan tammikuussa. Toimikunnan jäsenet ovat nuoria aktiivisia tykkimiehiä. He ovat muun muassa toimineet aselajikouluttajina omissa yhdistyksissään ja MPK:ssa sekä osallistuneet moniin tykkimieskilpailuihin. Toimikunnan kokoonpano löytyy tässä lehdessä Tykkimiehet ry:n palstalta. Tavoitteena on saada epäsuoran tulen vapaaehtoisuus koulutus reserviläisiä kiinnostavaksi ja aktiiviseksi toiminnaksi, joka tukee myös puolustusvoimien tarpeita.

Harri Kainulainen

*Tykkimiehet ry:n puheenjohtaja
harri.kainulainen@kartanogolf.fi*

Tulikomentoja

TYKKIMIESTEN LEHTI

Lehden uusi aineistoposti:
toimitus.tulikomentoja@gmail.com

KEVÄTKOKOUS

Tykkimiehet ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään
6.3.2014 ravintola Tekniskassa
osoitteessa Eerikinkatu 2, 00010 HELSINKI
klo 17.30 alkaen.

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen määräämät kevätkokoukselle kuuluvat asiat.

Juhlatapahtumia tiedossa

Jälleen on vuosi kulunut, ja uutta vuotta 2014 on lehden ilmestyessä taivallettu jo liki parin kuukauden verran. Normaalin vuosikierron mukaan tykkimiesten kalentereissa lähestyy Suomen Tykistön Päivä, jota vietetään jälleen keran piirun tarkasti maaliskuun 6. päivänä. Juhlapäivän järjestelyt ja ohjelma pääkaupunkiseudulla ovat perinteiset. Päivän tapahtumat alkavat seppeleenlaskulla tykistönkenraali **Nenosen** haudalle Hietaniemessä ja jatkuvat Tykkimiehet ry:n ja Suomen Kenttätykistön Säätiön kokouksilla Helsingin Eerikinkadulla Ravintola Tekniskan tiloissa. Kokouksien jälkeen juhlapäivä huipentuu yhteiseen buffet-illalliseen. Juhlaillallista päästään nauttimaan, kun ensin on kuunneltu nykyisen tykistön tarkastajan, eversti **Pertti Lah-tisen** esitys aselajin asioista, paljastettu edellisen tykistön tarkastajan, eversti **Esko Har-tikaisen** muotokuva ja palkittu ansioituneita tykkimiehiä ja -naisia tykkimiesmitaleilla ja muilla huomionosoituksilla.

Tässä lehdessä on omat erilliset ilmoituksensa Suomen Tykistön Päivästä ilmoittautumisohjeineen sekä myös kutsu

Tykkimiehet ry:n sääntömääräiseen kevätkokoukseen. Pyydän jälleen huomiomaan varsin lyhyet ilmoittautumisajat. Lehti tulee luettavaksi postin kantamana 20. helmikuuta, ja reilun viikon sisällä pitäisi ilmoittautumiset juhlaillallistapahtumaan olla tiedossa, jotta ravintola kykenee järjestämään kaikille osallistujille tarjottavaa. Siispä ensimmäiseksi pyydän kaikkia juhlaillallistapahtumaan osallistuvia hoitamaan ilmoittautumisen kuntoon samoin tein. Tykkimiehet ry ja Suomen Kenttätykistön Säätiö toivovat runsasta osanottoa päivän tapahtumiin. Nähdään 6.3.2014 juhlatapahtumien merkeissä.

Yhteinen Tulikomentoja-lehtemme, joka ansiokkaasti ja useampaan kertaan palkittuna jakaa arvokasta ja tuoretta tietoa niin aselajin asioista kuin myös kiltakentän uutista ja tapahtumista, täyttää kuluvana vuonna 25 vuotta. Lehden neljännesvuosisataista taivalta juhlistetaan myöhemmin vuoden 2014 aikana. Tämän juhlatapahtuman järjestämistä varten on perustettu 28.1. pidetyssä Tykkimiehet ry:n hallituksen kokouksessa oma toimikuntansa. Juhlallisuuksia

on siis odotettavissa lisää kuluvana vuonna.

Uutta toimintaa

Tykkimiehet ry on hakenut toimintaansa uusia ulottuvuuksia. Vastuumme sotilasmuseotoiminnasta on edelleenkin merkittävä mutta ei enää niin aikaa vievää kuin aiemmin, jolloin vastasimme Linnankasarmilla toimivasta aselajimuseosta yksin. Koulutustoiminta on tulossa yhdistyksen toimintaan mukaan entistä painokkaammin. Yhdistyksen hallituksen alaiseksi toimikunnaksi on perustettu koulutustoimikunta, joka ryhtyy yhdessä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ja tykistökiltojen kanssa viemään asiaa eteenpäin. Tässä yhteydessä täytyy erikseen kiittää niitä aselajimme aktiivisia reserviläisiä, jotka koulutustoimikuntaan ovat lupautuneet. Koulutusasioista kuulemme varmasti lisää kuluvan vuoden aikana. Näitä lisä uutisia odotellessa asiasta voi lukea jo nyt lisää puheenjohtajamme kirjoittamasta artikkelista toisaalla tässä lehdessä.

Yhdistyksemme näkyvyyttä ja ajankohtaisuutta lisäämään. Yhdistyksemme internetsivut

on uusittu. Sivustothan ovat olleet itse asiassa liki näkymättömissä aina siitä asti, kun Suomen Tykistömuseo lopetti toimintansa vuoden 2012 päättyessä, ja museon sivusto, jolla myös oli Tykkimiehet ry:n sivut, suljettiin. Uusittujen sivustojen päämääränä on olla aikaisempia informatiivisempia ja ajankohtaisempia. Tämä edellyttää tietysti sivustojen aktiivista ylläpitoa. Yhdistys onkin sopinut asiasta **Sirkka Ojalan** kanssa, joka Tulikomentoja-lehden päätoimittajan tehtävien lisäksi hoitaa myös tätä tiedotuspuolen asiaa. Uudistetut sivut on avattu osoitteessa www.tykkimiehet.fi. Kannattaa käydä tutustumassa.

Toivotan lehden lukijakunnalle pirteitä keväätalven päiviä.

Kari Halonen

Tykkimiehet ry:n toiminnanjohtaja

Tykkimiehet ry:n epäsuorantulen koulutustoimikunnan jäsenet

Mikko Hörkkö, puheenjohtaja:
(Tampereen Seudun Tykistökilta)
Emännänkatu 2, 33820 Tampere
040 5576952
mikko(at)horkko.fi

Aki Mäkirinta
(Kenttätykistökerho)
Venlantie 1b, 04200 Kerava
0400 805124
aki.makirinta(at)sci.fi

Pekka Vasara
(Uudenmaan Tykistökilta)
Sillansuonkatu 5, 05820 Hyvinkää
0400 772687
pekka.vasara(at)luukku.com

Jäsenet:
Janne Hänninen
(Kenttätykistökerho)
Hopeatie 20 B 43, 00440 Helsinki
050 3120934
hanninen.janne(at)gmail.com

Jarkko Tikka
Kukkulatie 3, 33610 Tampere
040 869 3308
jarkko.tikka(at)patria.fi

Jyri Vilamo
(Kenttätykistökerho)
Tunturikatu 3A9, 00100 Helsinki
0401468424
jyri.vilamo(at)gmail.com

Porin Prikaatin kiltaveljet kankaanpääläisten kiltaveljien vieraina

TEKSTI: HANNU VETTENRANTA

KUVAT: HANNU VETTENRANTA JA PUOLUSTUSVOIMAT

Maavoimien alueellinen taistelu- ja ampumarjoitus Länsi 213 järjestettiin Porin prikaatin johdolla Niinisalossa 1.-5.12.2013. Harjoituksen johtajana toimi Porin prikaatin komentaja eversti **Juha Pyykönen**.

Harjoitus tarjosi oivan tilaisuuden kutsua porilaiset tutustumaan Niinisalon varuskuntaan, seuraamaan sotaharjoitusta ja tutustumaan samalla tykistön toimintaan jalkaväen tukena.

Aamupäivän aikana vieraat tutustuivat eversti **Mikael Feldtin** isännöimänä kasarmialueeseen, sen historiaan,

koulutukseen ja harjoitusalueisiin.

Varsinaiseen harjoitukseen siirryttiin iltapäiväksi Pohjan-kankaalle, jossa seurattiin jalkaväen taistelua. Loistavissa sääolosuhteissa päästiin seuraamaan miten 122 H/63 -patteristo ampui vaikuttavasti maalialueelle esteen.

Ennen kotimatkaa, varuskuntakerholla puheissa todettiin, miten hedelmällisiä tämänlaatuiset vierailut eri kiltojen välillä ovat. Näin voimme päivittää tietojamme, oppia uusia asioita ja ennen kaikkea tuntea yhteenkuuluvaisuutta suuressa kiltaperheessä. ■

Porin Prikaatin Killan puheenjohtaja Timo Mäki, Kankaanpään Seudun Tykistökillan puheenjohtaja Hannu Vettenranta ja Tykistörikaatin komentaja eversti Mikael Feldt.

Odottelua sotaväen tapaan. Samaan aikaan vierailivat myös Helsingin Taksiautoilijat 40 hengen voimalla.

"Linja-autossahan on aina tunnelmaa."

Tarkkana nyt! Mikähän sieltä pensaiden takaa tulee?

Ota sähköinen kuntokortti käyttöösi!

Reserviläisurheiluliiton verkopalvelussa kaikki Maanpuolustuskiltojen liitto ry:n jäsenkiltojen jäsenet voivat ottaa käyttöön henkilökohtaisen sähköisen kuntokortin. Sen avulla voi seurata omaa liikunta-aktiivisuuttaan merkitsemällä korttiin päivittäiset kuntoilu- ja ampumasuorituksensa. Etuna sähköisestä sovelluksesta on, että jokainen järjestelmän käyttäjä voi nähdä koko vuoden kumulatiivisen liikuntakertymän. Järjestelmästä saadaan lisäksi yhteenvetotiedot tilastointia varten. Sähköisen kuntokortin käyttö on käyttäjälleen maksutonta.

Kohti parempaa kenttäkelpoisuutta

Kenttäkelpoisuudella tarkoitetaan yksilön fyysistä kuntoa ja ampumataitoa sekä taitoa liikkua kaikissa taistelulentien oloissa tehtävän mukaisesti varustettuna eri vuoden- ja vuorokauden aikoina. Henkinen kunto, joka on suorassa yhteydessä yksilön fyysiseen kuntoon, ilmenee sitkeytenä, peräänantamattomuutena, rohkeutena ja voitontahtona.

Reserviläiselle peruslähtökohdan kenttäkelpoisuudelle muodostavat taistelulentien vaatimukset. Rauhanajan työkyvyn lisäksi reserviläisen tulee ylläpitää fyysistä suorituskykyään tasolla, josta se voidaan tarvittaessa kohottaa nopeasti vastaamaan nykyaikaisen sodankäynnin vaatimuksia siten, että taistelija pystyy toimimaan menestyksekkäästi omassa sadan ajan tehtävässään. Välittömissä taistelutehtävissä painottuu fyysinen toimintakyky. Kaikissa johtamistehtävissä korostuu kestäviä päätöksiä suuren fyysisen rasituksen ja psyykkisen paineen alaisena.

Oma liikuntapäiväkirja

Sähköiseen kuntokorttiin kirjaututaan linkistä www.resul.fi/kuntokortti antamalla tunnukseksi oma kiltajäsennumero, jonka saa omasta killasta tai liiton toimistolta sähköpostitse [toimisto\(at\)mpl.fi](mailto:toimisto(at)mpl.fi). Salasana on oma sukunimi kirjoitettuna isolla alkukirjaimella ja muut pienellä. Joissakin tapauksissa oletussalasana on

kokonaan isoilla kirjaimilla. Ensimmäisen kirjautumisen yhteydessä pyydetään vaihtamaan kuntokortille omavalintainen salasana.

Peruskuntaa kehitetään suorittamalla vähintään puolen tunnin kuntosuoritus. Puolen tunnin suoritus antaa yhden pisteen, puolentoista tunnin suoritus kaksi pistettä ja yli kolmen tunnin liikuntasuoritus päiväkohtaisen maksimipistemäärän kolme pistettä. Sopivia liikuntalajeja on lähes rajattomasti, esimerkiksi hiihto, kävely, juoksu, suunnistus, kuntosaliharjoittelu, luistelu, soulu, eri palloilulajit ja ammunta. Lisätietoja osoitteesta www.resul.fi/kuntokortti.

Kiltojen vastuhenkilöt kirjaavat testisuoritukset oman kiltansa jäsenille. Vastuhenkilöinä ovat jäsenrekisteriin ilmoitetut puheenjohtajat, sihteeri sekä urheilu- ja liikuntavastaavat.

Aktiivisuus kannattaa

Reserviläisurheiluliitto palkitsee aktiivisia käyttäjiä niin, että

vähintään 150 peruskuntopistettä vuodessa kirjannut henkilö saa diplomin ja vähintään 250 peruskuntopistettä saavuttanut saa diplomin ja vyötärön- ympärysmittanauhan.

Killat anovat näitä kannusteita Reserviläisurheiluliitosta killan puheenjohtajan allekirjoittamalla hakemuksella, josta ilmenee kyseisen henkilön suoritus pistemäärä. Lisäksi hakemukseen liitetään tulos- te henkilön kuntosuoritteista edelliseltä vuodelta.

Risto Tarkiainen
Toiminnanjohtaja
Reserviläisurheiluliitto ry

Ongelmia?

Mikäli kuntokortin käytössä on ongelmia, käyttäjä voi lähettää kuntokorttijärjestelmän kautta palautetta.

Myös Reserviläisurheiluliiton toiminnanjohtaja Risto Tarkiainen auttaa tarvittaessa, puh. (09) 4056 2060, gsm. 050 541 2007 sekä risto.tarkiainen@resul.fi

Ajoneuvotykit

Norja on jättänyt pois Archer-ajoneuvotykihankinnasta. Projektin hylkäämisen syiksi ilmoitetaan sen viivästyminen sekä Norjan asettamien vaatimusten saavuttamattomuus. Hankinnan peruuttamisen vuoksi Norja jatkaa käytössään olevien 14 M109A3GN-panssarihaupitsin käyttöä ainakin vuoteen 2020, jolloin jokin uusi korvaava kalusto otetaan käyttöön. Norja ehti sijoittaa hankkeeseen 90 MUSD. Ruotsin materiaali laitoksen FMV:n edustajan mukaan Archer tarjoaa yhtä hyvän ja osin paremman suorituskyvyn kuin vaihtoehtoiset tykistöjärjestel-

mät ja huomattavasti halvemilla kustannuksilla. (Jane's Defence Weekly 18 December 2013) Kommentti: Norjan vetäytyminen hankkeesta näin myöhäisessä vaiheessa on erikoista. Norja ja Ruotsi kuitenkin jatkavat yhteistyötä Arthur-tutkan ja ODIN-ammunnanhallintajärjestelmän kehittämisessä.

Tanska on etsimässä korvaavaa kalustoa M109A3-panssarihaupitseilleen. Tanska operoi tällä hetkellä 76 kpl M109-panssarihaupitseja, mutta korvaavaksi kalustoksi etsitään 21 kpl uusia aseita. Aina-kin Nexter on ilmoittanut halunsa tarjota CAESAR-ajoneuvotykkiä ja BAE Systems Archer-järjestelmää. Järjestelmien evaluoinnit on tarkoitus toteuttaa vuonna 2014 ennen samana vuonna tehtävää tilausta. (Jane's Defence Weekly 30 October 2013)

BAE Systems on tehnyt sopimuksen M109A6PIM-panssarihaupitsien valmistuksen aloittamisesta. Ensimmäinen esisarja sisältää 19 asetta ja 18 latausajoneuvoa. (indiadefense.com 2 January 2014) Näiden luovutus käyttäjälle tapahtuu vuoden 2015 alussa.

Tulenjohtovälineet

Puola on tilannut 307 kpl lisää Rosomak-panssariajoneuvoja.

PRP-4 Kuva: <http://www.janes.com/article/32157>

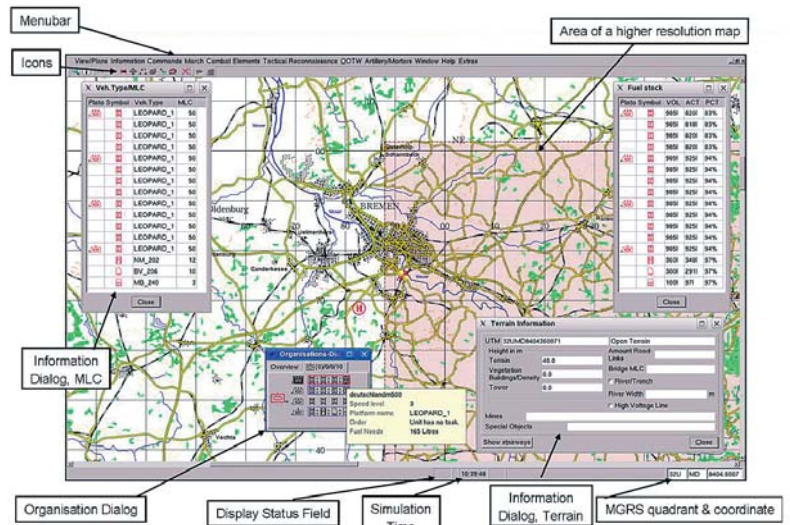
Toimitukset alkavat vuonna 2014 ja päättyvät vuonna 2019. Ajoneuvoista 43 varustetaan komento- ja tulenjohtoversioiksi Rak-kraanaatinheitinajoneuvojärjestelmiä varten. (ane's Defence Weekly 30 October 2013)

Venäläinen UralVagonZavod on saanut valmiiksi tuoreimmat modernisoinnit PRP-4A-tulenjohtopanssarivaunuunsa. (<http://idr.janes.com> 8 January 2014)

Komentaja- ja esikunta-simulaattori opetuksen tukena

ERKKI INKINEN

Puolustusvoimat on käyttänyt kohta kymmenen vuotta pataljoona-taisteluosastotasoisten joukkojen esikuntien koulutukseen komentaja- ja esikuntasimulaattoria (KESI). Kyseisiä simulaattorijärjestelmiä on yksi ja sen sijoituspaikka on Santahaminassa Maanpuolustuskorkeakoulun Taktiikan Laitoksella. Samaa järjestelmää käytetään myös muissa Euroopan maissa, esimerkiksi Saksassa ja Norjassa. Järjestelmä on otettu käyttöön vuonna 2004 ja siihen tehtiin ohjelmistopäivitys vuonna 2011. Maasotakoululla on käytössä KESIn luokkaopetusjärjestelmä, jonka käyttötarkoitus on erilainen. (Kuva 0)

Kuva 0: Yleiskuva operaattorin työasemasta.

Järjestelmän yleisiä ominaisuuksia:

- Linux käyttöjärjestelmä
- 36 kannettavaa tietokonetta ja yksi palvelin
- Simulaatiossa voi olla jopa 12 osapuolta, jotka voivat olla vihollisia, liittolaisia tai puolueettomia osapuolia, ja ne voivat vaihtaa puolta kesken simulaation. Tavallisimmin simulaatiossa kaksi osapuolta, jotka ovat omat joukot ja vastustajan joukot.
- Järjestelmä kykenee laskemaan 32 000 tapahtumaa kolmessa sekunnissa.
- Simulaatiossa voi olla 10 000 erilaista elementtiä. KESI:ssä elementillä tarkoitetaan partiota, ryhmää, raskasta asetta (tykki, heitin, helikopteri, panssari-vaunu jne.), ajoneuvoa, lentokonetta, venettä jne.

KESI-järjestelmän tärkeimmät käyttötarkoitukset ovat

- komentajien ja esikuntien kouluttaminen
- taktiikan ja operaatiotaidon opetus
- taktiikan tutkimus (Kuva 1)

Harjoitusjoukkoon kuuluu yleensä kantahenkilökuntaa ja varusmiesjohtajia. Myös reserviläisjohtajia voi olla mukana. Järjestelmällä on ollut viranomaisyhteistyöharjoitus, jossa oli puolustusvoimien lisäksi mukana pelastuslaitoksen ja poliisin edustajia.

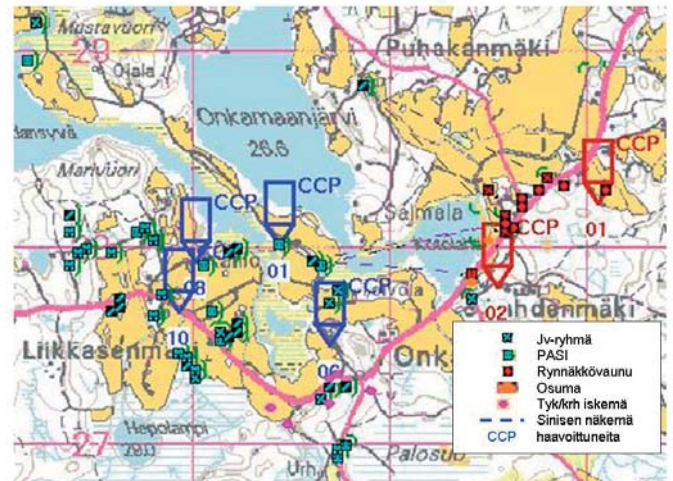
Maanpuolustuskorkeakoululla on neljä luokkaa ja kaksi konttia varattu simulaattoriharjoituksiin. Harjoituksia on vuodessa noin 20. Yhden harjoituksen pituus on viisi päivää (maanantai-perjantai). Harjoitus valmistellaan 1-6 kuukautta ennen varsinaista harjoitusviikkoa. Harjoitusviikot jaetaan yhteistoiminnassa puolustushaarojen kanssa. Lähes kaikki maavoimien joukko-osastot käyvät 1-2 kertaa vuodessa KESI-harjoituksessa.

Ennen harjoitusviikkoa harjoituksen johtaja tulee MPKK:lle valmistelemaan harjoitusta. Taktiikan Laitoksen simulaattori- ja sotapeli-ryhmään kuuluu neljä henkilöä, joista vähintään kaksi toimii harjoituksessa simulaattorin pääkäyttäjänä ja kouluttajana.

Ensimmäisenä päätetään yksi KESIn 160 x 160 km kartta-alueista, jossa harjoitus pidetään. Kartta-alueita on Etelä-Suomesta Pohjois-Suomeen. KESI-kartoissa on mit-

takaavana 1:50 000, ja lisäksi on vielä tarkempi kartta pääkaupunkiseudulta. Järjestelmään on digitalisoitu ”virtuaalimaailma” kartta-alueiden maastosta. Siihen on mallinnettu muun muassa olemassa

oleva tiestömme, joet, järvet, korkeudet, kasvillisuus, suot ja pellot. Mallinnus on mahdollisimman lähellä todellisuutta kuitenkin niin, että maasto on mallinnettu 50 metrin ruudukkona, joka on riittävä

Kuva 1: KESIn karttanäkymä, jossa näkyvissä kaikki alueella olevat kohteet. KESI ei ole 3D ”räiskintäpeli”.

Kuva 2: KESI-kartan ominaisuuksia.

tarkkuus tämän tason simulaattorille. Puolustusvoimilla on muut simulaattorit asejärjestelmiä varten tai alemmalle joukkotasolle. (Kuva2)

Tämän jälkeen harjoituksen johtaja päättää osapuolet: esimerkiksi sinisellä osapuolella taisteluosasto, sitä tukevat aselajit ja muut taisteluun liittyvät joukot (patteristo, pioneerikomppania, tiedustelukomppania, lennokkiyksikkö, ilmatorjuntapatteri jne.) ja vastustajalla esimerkiksi mekanisoitu prikaati vahvennetuna ilma-aseella (rynnäkkökoneet, taisteluhelikopterit ja maahanlaskujoukot). Joukot luodaan asejärjestelmäeditorilla, ellei niitä ole jo edellisissä harjoituksissa tehty (kaikki vanha data on hyödynnettävissä). Järjestelmään luodaan organisaatiot (ryhmä-partio-tarkkuus), johtosuhteet, ajoneuvot, aseistus (esim. käsiaseet, singot, miinat), raskaat aseet siten kuin ne meidän omilla joukoillamme ja harjoitusvastustajalla on. KESI:iin on alustettu aikaisemmin eri aseiden ominaisuudet; esimerkiksi panssaritorjuntaohjuksista malli, kantama, osumatarkkuus eri etäisyyksille, tuhoamistodennäköisyys ja tulinopeus parhaan tietämyksen tai koetulosten perusteella. Jos ohjuksen osumatodennäköisyys 2000 metriin 0,9 ja kun KESI:llä toistetaan sama tapahtuma 100 kertaa, niin todennäköisesti 90 kertaa ohjus osuu maaliin.

Samalla tavalla myös kentätykeille annetaan kantama, lyhyin matka, sektorit, käy-

tettävät ampumatarvikkeet (esim. sirpalekranaatti, kuorma-ammus), tulinopeus, hajonta, asemaanajon kesto ja naamiointiajan kesto ja niin edelleen.

Ajoneuvoille annettavia arvoja ovat esimerkiksi panssarointi, nopeudet, lavatila, kantavuus, miehistö ja ajoneuvon kuuluva aseistus.

Pääsääntöisesti kaikki arvot ovat jo olemassa järjestelmässä, joten siltä osin valmistelu tapahtuu nopeasti. Arvoja voidaan tarvittaessa tarkentaa koetulosten perusteella tai lisätä uusien kalustojen myötä.

Tämän jälkeen tilanneeditorilla luodaan päivämäärä, kellonaika, sääolosuhteet ja alkuryhmitys.

KESI:ssä voidaan mallintaa pimeä ja lumi, jotka vaikuttavat liikkumisnopeuteen ja näkyvyyteen.

Harjoituksen johtaja määrittelee alkuryhmituksen niin, että joukot eivät näe toisia, ja hän antaa aikanaan osapuolien johtajille sellaiset tehtävät, että joukot tulevat kohtaamaan taistelualueella.

Sitten päätetään harjoitusjoukon tehtävät tarkasti: kuka operoi simulaattorikoneella, kuka toimii joukkueen johtajana ja mitä joukkoja operoidaan miltäkin koneelta. Hyvä operaattori voi operoida KESI:llä pataljoonaa, mutta silloin tarkkuus kärsii ja joukkoja saattaa tuhoutua sen takia, että ne törmäivät viholliseen eikä operaattori huomaa asiaa ajoissa, kun hänellä on samanaikaisesti jossain toisaalla taisteluita. Hyvä ratkaisu

olisi esimerkiksi seuraava:

- Joukkueenjohtajalla KESI-kone, jossa operoitavana joukkue (riippuen joukkueesta noin 4 ajoneuvoa ja ryhmää) ja MATI-kone (Maavoimien tietojärjestelmä, joka on tilannekuva- ja johtamisvälineenä komppaniaan ja tuliyksiköihin)
- Jos joukkueessa on tulenjohtaja, niin silloin joukkueen MATI-kone voisi olla hänellä.
- Komppanian päälliköllä ja tulenjohtopäälliköllä MATI-kone ja varapäälliköllä KESI-kone (jossa hän operoi komentojoukkuetta ja komppanian johto-osia)
- Esikunnassa on esikunnalle kuuluvat MATI-koneet (johtaminen ja tilannekuva) ja KESI-koneet (operoidaan vain komentoajoneuvoja) (Kuva 3)

Tämä tehtävämäärittely on tärkeää, jotta toimiva esikunta ei näkisi simulaatiotilannetta, vaan heidän tilannetietoisuutensa perustuisi MATI-järjestelmän kautta tulevaan tietoon. (Kuva 4)

KESI-järjestelmässä havainnointi perustuu joko näkemään (simuloimasi joukko näkee järven toisella puolella metsän reunassa olevan vihollisjoukon), kuulemaan (simuloimasi joukko kuulee metsän läpi vihollisen panssarivaunujen ääniä) tai tutkahavaintoon (vastatykistötuotkat kuulee vastustajan lähtölaukaukset ja paikantaa sen perusteella tuliasemat). Näkemä ilmenee katkoviivana kartalla ja samalla vastustajan elementti piirtyy näytölle ja

siitä saa lisäinformaatiota (mistä vaunu). Kuulema ilmenee ”renkaina”, joista saa lisäinformaatiota (mistä suunnasta ja minkälaista ääntä).

Valmistelun lopuksi harjoituksen johtaja antaa kotivaruskunnassa tehtävät omien ja vihollisen joukkojen komentajille. Komentajat suunnittelevat omalta osaltaan hyödyntäen esikuntaansa – tietysti niin, että vastapuolen suunnitelmia ei tiedetä.

Varsinainen harjoitusviikko koostuu seuraavista vaiheista:

Maanantai-tiistai

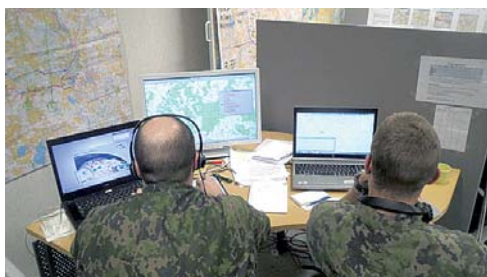
- harjoitusjoukon saapuminen
- suunnittelu ja käskytykset
- operaattorikoulutus simulaattorin käyttäjille
- suunnitelmien tarkennus
- Harjoituksen johtaja antaa tarkentavat käskyt. Johtajat tekevät tarkentavat suunnitelmat (MATI-järjestelmä) ja antavat käskyt. KESI-operaattoreille annetaan koulutus simulaattorin käyttöön. Koulutus jatkuu iltaan saakka.

Tiistai-torstai

- ”team death match”
- varsinaiset simulaatiot (yleensä 2-3 sotaa)

Kun koulutus päättyy, osapuolien välillä käydään ensin harjoitussota, jotta tulee tuntuma toimintaan ja operointiin vastustajan kanssa. Samalla harjoitellaan johtamisyhteyksien käyttöä, tilannekuvan muodostamista ja ylläpitoa. Harjoitussodan jälkeen KESI-operaattorit ryhmittävät joukot lopulliseen alkuryhmitykseen varsinaista simulaatiota varten. Ryhmittämisen jälkeen käsketään osapuolille ”WEAPONS FREE” -komento, jonka jälkeen operaattorit alkavat toteuttaa simulaattorilla annettuja tehtäviä (esim. hyökkää joukkueella käskettyä reittiä, käsketyssä muodossa). Kun annetun tehtävän täyttämisen osalta tulee havaintoja (esim. tie on poikki, edellinen marssiosasto estää liikkeen tai törmätään viholliseen), niin operaattori ilmoittaa johtajal-

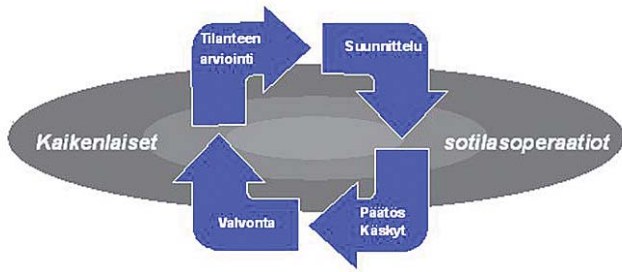
>> Sivulle 14.

Kuva 3: Vas. khenkilökuntaan kuuluva komppanian päällikkö ja oik. tulenjohtopäällikönä toimiva upseerikokelas. Keskellä olevalla KESI-näytöllä näkyy komppanian komento-osat. Oikealla on MATI-työasema, jonka kautta on yhteydet sekä joukkueenjohtajiin (eri tila) ja pataljoonan esikuntaan (eri tila).

Kuva 4: Pataljoonan esikunnassa toimivia reservin upseereita muodostamassa tilannekuvaa MATI-järjestelmään. Yhteydet alajohtoportaisiin, naapureihin ja yläjohtoportaiseen joko MATI-järjestelmän johlasovelluksella (voi olla myös AHJO) tai puheverkolla päämikrofonien kautta.

Kuva 5: Esikunnan johtamisprosessi

le, joka käskää operaattorille tarvittaessa uuden tehtävän ja ilmoittaa samalla asiasta eteenpäin, jolloin tieto menee pataljoonan esikuntaan jossain vaiheessa. Tällöin esikunnan pitää arvioida tilannetta, suunnitella asiaa, tehdä päätös ja antaa mahdollisesti lisäkäskejä → kaksipuoleinen sotapeli, joka tuottaa paljon tapahtumia, joihin johtajien on reagoitava. (Kuva 5)

Simulaatio voidaan tarvittaessa keskeyttää tai voidaan palata ajassa taaksepäin haluttuun hetkeen. Samoin joukkoja voidaan ”herättää henkiin”, jos se harjoituksen kokonais-tarkoituksen osalta on tärkeää (esim. pataljoonan komentajan panssariajoneuvo tuhoutuu heti alussa). Samoin ampumatarvike- ja polttoainetäydennykset voidaan tehdä ”taikatemppeina”, jos ne eivät ole harjoituksessa opetuskohteena.

Molemmat osapuolet toimivat annettujen käskyjen ja opittujen taktisten periaatteiden mukaisesti. Joskus ope-

raattorit sortuvat pelaamaan operoinnin sijaan (esimerkiksi tuhoutunut joukko lähettää kuolemisensa jälkeen tulikomennon tuliyksikölle, joka aiheuttaa yleensä palautetilaisuudessa kyseisen operaattorin osalta punastelua).

Järjestelmässä ei ole moraalialia, vaan moraalii on tietokoneen ja tuolin välissä. Simulaattorijoukot yrittävät suorittaa annetun käskyn loppuun saakka, vaikka tappiot olisivat 95 %. Samoin joukot eivät väsy. Jos laittaa ryhmän juoksemaan, se juoksee vähän aikaa, sen jälkeen hölkkää ja sitten kävelee sinne saakka mihin on käsketty. Jos ryhmä kohtaa vihollista, on operaattorin käskettävä tarvittaessa asemaanmeno. Ryhmä ampuu aseillaan, jos sille on käsketty aikaisemmin ”tuli vapaa”. (Kuva6)

Perjantai

- palautetilaisuus
- paluu kotijoukkoon

Ennen palautetilaisuutta operaattorit ja johtajat ”kelaavat” KESIn AAR-ohjelmalla (Af-

ter Action Review) sodan(t) uudelleen läpi. Sen voi tehdä nopeutettuna. Tällöin he näkevät kaikki simulaatiossa olevat joukot (itse simulaatiossa operaattori näkee vain ne joukot, jotka hänen operoimansa joukot näkevät). Samalla tulee ymmärrys esimerkiksi siitä, miksi jokin ajoneuvo tuhoutui.

Ohjelmasta saadaan tilastoituja mm. tappiot, kulutukset ja millä on aiheutettu tappioita.

Palautetilaisuudessa johtajat kertovat

- tehtävänsä
- johtamistoiminnan ja taktisten päätösten perustelut
- johtopäätökset mikä meni hyvin ja missä on kehitettävää
- tilannekuvan seuranta ja ylläpito
- viestitoiminta (kaikki viestiliikenne äänitetään)

Harjoituksista saadut palautteet ovat olleet erinomaisia. Kaksipuoleinen sotapeli motivoi hyvin.

KESI-harjoitus ei korvaa maastoharjoituksia. Kustannusten osalta voi säästää arvioida siten, että arvioi hintaa samankokoisen joukon maastoharjoitukseen. Vaikka paras oppi tulee komentajille ja esikunnalle, niin joka tasolla ja tehtävässä opitaan taktiik-

kaa, johtamista ja MATI-järjestelmän käyttöä. Vihollisen operaattorina toimiminen pakottaa opettelemaan hyvin vihollisen taktiikan ja käyttötö-riiaatteen.

Johtajat pääsevät sovelta-amaan opittuja asioita. KESI pakottaa huolelliseen suunnitteluun, nopeaan tilanteenarviointiin ja se antaa välitöntä palautetta. Harjoituksissa voidaan tehdä erillistarkasteluja, testata toimintatapoja ja tallennettua dataa voidaan hyödyntää myöhemmin. (Kuva7)

Simulaattoriharjoituksen voi järjestää myös aselajinäkökuulmasta. Epäsuoran tulen osalta harjoituksen tavoitteina voisivat olla

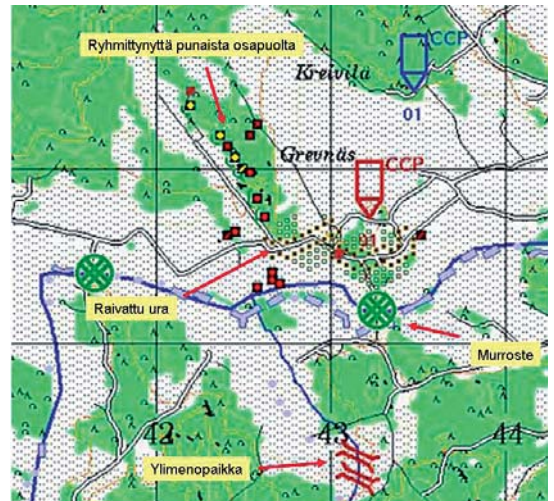
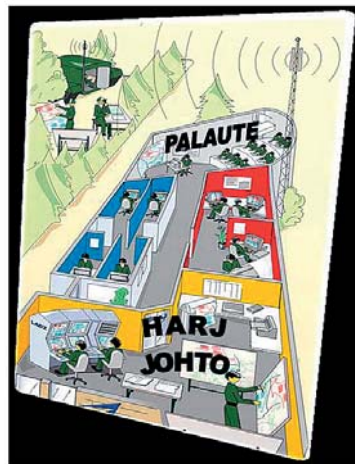
- tuliaseiden vaihdot siten, että simulaatiossa on myös jalkaväkijoukot yms. huomioitavana siirroissa (simulaatiossa tiellä voi olla kaikki taisteluosaston ajoneuvot)
- täydet ampumatarvikekuljetukset (ampumaleireillä tapahtuu vain osa kuljetuksista)
- ampumatarvikkeiden käyttö, tulenkäytön oikeudet kun tukea tarvitsevia joukkoja voi simulaatiossa olla useita (ampumaleireillä ampumataulukko säätelee tarkasti kuka johtaa tulta minäkin hetkellä)
- yhteistoiminta muiden aselajien kanssa. ■

OIKEALLA Kuva 6: Esimerkki tilojen käytöstä harjoituksessa KESI-operaattorit sininen ja punainen tila - osapuolilla omat tilat - yhdellä operaattorilla on yleensä operoitavana joukkoja joukkueesta komppaniaan (ryhmä/partio tarkkuus)

Esikunta on eri tilassa kuin alajohtoportaat tai KESI-operaattorit - esikunta ei näe simulaatiokuvaa, vaan johtaminen perustuu saatuu tilannetietoon, jonka alajohtoportaat, naapurit ja yläjohtoporras ilmoittaa johtamisvälineillä. - joukko voi tulla harjoitukseen myös omilla johtamisajoneuvoilla

Yhteydet esikuntaan MATI:lla (maavoimien tietojärjestelmä) - radioyhteys ja/tai kaapeliyhteys = oikeat johtamisvälineet

Harjoituksen johto valvoo simulaatiota omasta tilastaan, josta se pystyy tarvittaessa keskeyttämään simulaation, palaamaan ajassa taaksepäin tai puuttamaan johonkin yksittäiseen tapahtumaan.

Kuva 7: Yhden punaisen osapuolen KESI-operaattorin karttanäkymä. Metsässä on sinisen tulenjohto-, ohjus- ja tiedusteluryhmiä, joista punaisella osapuolella ei ole havaintoa ja näin ollen ne eivät näy kuvassa.

Kevätkuulumisia

TEKSTI: SAMUEL FABRIN, KUVAT: SIRKKA OJALA

Museo Militarian kevääseen kuuluu monipuolinen kattaus näyttelyavauksia. Kenraali **Kustaa Tapolan** vaiheista kertova vaihtuva näyttely rakennetaan museon ensimmäiseen kerrokseen. Kustaa Tapolan pojantyttäreiltä **Päivi Tapolalta** on saatu näyttelyä varten ainutlaatuinen ja kattava kokoelma esineitä ja muuta aineistoa isoisän elämäntavoihin. Esineistö on ollut aiemmin esillä Jalkaväkimuseossa Mikkelissä.

Näyttelyrakennuksen kolmannen kerrokseen avautuu omassa huoneessaan perusnäyttelyyn kuuluva suojelunäyttely, joka kertoo pioneeriaselajiin kuuluvan suojelualan historian Suomessa 2000-luvulle asti. Näyttelyn

Museo sai heti vuoden alussa mieluisan vieraan Sotamuseosta, kun Sotamuseon johtaja Harri Huusko kävi tutustumassa museoon ja sen perusnäyttelyyn. Museon perusnäyttelyä Harrille esittelivät museonjohtaja Jaakko Martikainen, museoyhdistyksen puheenjohtaja eversti Esko Hasila, tutkija Samuel Fabrin sekä museomestari Ilkka Vahtokari.

esineinä sekä kuva- ja teksti-tauluina hyödynnetään Pioneerimuseossa esillä ollutta näyttelyä – pieniä lisäyksiä ja muokkauksia on toki tehty. Esimerkiksi hevosen suojaamaari on päässyt vitriiniin sijaan suojaamaan hevosen turpaa. Näyttelyrakenteet on myös uusittu tilaan sopiviksi.

Linnanniemessä museon naapurissa tukikohtaansa pi-

tänyt, nyt lakkautettu Panssarisoittokunta saa oman pienen osionsa kolmannen kerrokseen. Näyttelyssä esitellään soittokunnan vaiheet, joihin kuuluivat toimiminen Kenttätykistörykmentti 1:n ja Panssaripataljoonan soittokuntana, Hämeenlinnan varuskuntasoittokunta sekä viimeisenä vaiheena Panssarisoittokuntana. Näyttelyn kokoamisessa

on ollut vahvasti mukana soittokunnan viimeinen apulaiskapellimestari **Ilkka Rekola**.

Keväällä museossa on myös viikon ajan nähtävillä taitelija, heraldikko **Jussi Toukosen** taidetta. Toukonen on koko viikon itse paikalle kertomassa töistään. Everstiluutnantti evp Toukonen on suunnitellut myös paljon erilaisia mitaleja ja ansiomerkkejä. ■

Tarkemmat tiedot näyttelyiden ajankohdista löytyvät kevään aikana museon verkkosivuilta www.museomilitaria.fi.

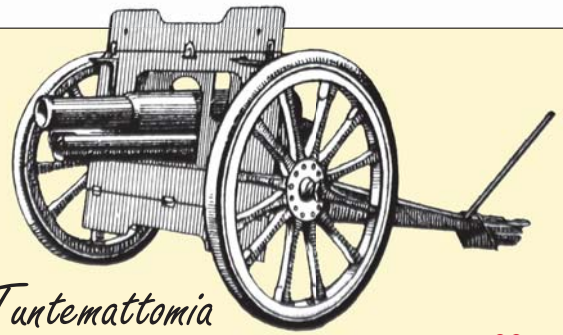
VASEMMAMMA: Museon uteliaat aselajitontut Vilho, Jaakko ja Seppo kävivät jo kurkistamassa uuteen suojelunäyttelyyn.

VASEMMALLA YLLÄ: Suojelunäyttelyssä hevosen suojaamaari pääsi vitriiniin sijaan suojaamaan hevosen turpaa.

Lehtemme aloittaa uuden kirjoitussarjan, joka kertoo Suomessa ja maailmalla vaikuttaneista sotilaista, jotka olivat myös tykkimiehiä. Otsikko teksti on sikäli harhaanjohtava, että kukaan herroista ei oikeasti ole tuntematon. Useimmat ovat päinvastoin kansallisesti tai kansainvälisesti hyvinkin tunnettuja. Tuntematonta on

ainoastaan heidän toimintansa tykistöissä, joka lähes kaikilla tapahtui nuorena upseerina uran alkuvaiheissa ennen yleisjohtajan tehtäviä. Jotkut harvat taas muistetaan ansioista, jotka eivät lainkaan liity heidän tykkimieshistoriaansa.

Myös lukijat voivat tehdä ehdotuksia päätoimittajalle, jos sopivia henkilöitä on tiedossa!

Tuntemattomia **TYKKIMIEHIÄ**

Napoleon Bonaparte

ARTO OJANEN

Sarjamme itseoikeutettu aloittaja on maailmahistorian tunnetuin tykistöupseeri Napoleon Bonaparte. Hän syntyi Korsikalla 15.8.1769. Molemmat vanhemmat kuuluivat saaren vanhoihin aatelissukuihin, mutta heillä ei ollut varallisuutta. Vain vuotta aikaisemmin oli Ranskan laajeneva valtakunta ostanut saaren hallintaansa Genovan kaupunkivaltiolta. Mitään Italian valtakuntaa ei vielä ollut.

Perheen sukunimi oli Buonaparte, ja poikalapsi kastettiin Nabullioneeksi, koska perheessä puhuttiin korsikan-italiaa. Tällä kielellä hän myös aloitti koulunkäyntinsä Korsikalla, kunnes kymmenvuotiaana sai vapaaoppilaspaikan Briennen sotakoulusta lähellä Troyesia (noin 200 km itäkaakkoon Pariisista). Napoleoniksi etunimensä ranskantanut nuori oppilas koki alussa monenlaisia vaikeuksia, koska joutui opiskelemaan kielellä, jota mannermaalle saapuessaan ei sanakaan osannut. Lahjakas Napoleon ahkeroi itsensä kuitenkin nopeasti kurssin kärkioppilaiden joukkoon ja menestyi erityisesti matematiikassa. Hän kiinnostui myös historiasta ja luki innolla eri aikojen sotapäälliköiden ja kuninkaiden saavutuksista.

Upseerin uran urkeneminen ei ollut mitenkään varmaa, vaikka hänellä olikin sen ajan välttämätön edellytys: aatelinen syntyperä. Koulu oli vasta aloittanut eikä ollut erityisen maineikas. Perheellä ei lisäksi ollut suhteita hoviin, ei vaikutusvaltaisia suosittelijoita eikä huomattavaa varal-

lisuutta. Nuoren Napoleonin ainoa mahdollisuus oli menestyä kurssilla erityisesti matematiikassa. Silloin olisi mahdollista päästä koulutettavaksi joko meri- tai tykistöupseeriksi. 1700-luvun tykistö hyödynsi valistusajan tieteen saavutuksia ja kehittyi edellisen vuosisadan tykkimestareiden kokemusperäisestä sormituntumalla tähtäämisestä nykytykkimiestenkin tuntemaksi kemian ja fysiikan lakeja matemaattisesti soveltavaksi tieteeksi.

Upseerin uralle

Kun kurssi vuonna 1784 päättyi Napoleon pääsikin jatamaan opintojaan Pariisiin Ecole Militaireen, Ranskan hienoimpaan sotakorkeakouluun tykistöupseeriksi valmistavaan koulutukseen. Luokkatoverit tulivat Ranskan vanhoista hienoista suvuista. Heidän joukossaan Napoleon tunsi itsensä ulkopuoliseksi. Jatkuva rahapula ei myöskään antanut tilaisuuksia Pariisiin iloihin tutustumiseen, joten hän paneutui kiihkeästi opintoihin saaden tentit suoritettua vuodessa. Napoleon valitsi joukko-osastokseen Valencen kaupunkiin

Etelä-Ranskaan sijoitetun tykistörykmentin. Siellä suoritetun kolmen kuukauden perehdyttämiskauden jälkeen valmistui Napoleon Buonaparte (hän muutti sukunimensä ranskalaiseksi vasta vuonna 1793) tykistön vänrikiksi 16-vuotiaana vuonna 1786.

Vänrikki Napoleon ei viettänyt tavallista nuoren upseerin elämää. Naisseikkailuja ei ollut, eikä häntä nähty koskaan juopuneena. Napoleon kehitti edelleen itseään ja luki kaiken kirjallisuuden, jonka vain sai käsiinsä.

Tykistöä ja sodankäyntiä koskevien kirjojen lisäksi häntä kiinnostivat etenkin valistusfilosofien ajatukset. **Ludvig XVI:n** valtakunta natisi tuolloin jo liitoksissaan ja sotilaat joutuivat väkivallalla taltuttamaan mellakoita. Myös esimiehet näkivät Napoleonin kyvyt. Napoleon pääsi suorittamaan koeammuntoja ja sai paikan rykmenttinsä suunnittelukomiteassa vanhempien kapteenien harmiksi.

Kun vertaa tykistönkenraalimme **Nenosen** uraa nuoreen Napoleoniin, havaitsee luke-

mattomia yhtäläisyyksiä. Eteneminen vieraassa maassa vieraalla kielellä ilman suvun ja suosittelijoiden tukea vaatii poikkeuksellista lahjakkuutta sekä laskemattoman määrän työtä. Toki herrojen myöhemmät vaiheet erosivat paljonkin toisistaan.

Ranskan suurin vallankumous

Vallankumous puhkesi vuonna 1789. Korsikalainen Napoleon kannatti periaatteessa sen aatteita, mutta jatkoi kuninkaan (edelleen muodollinen valtionpää) upseerina ylennettynä luutnantiksi vuonna 1791. Hän oli tosin suurimman osan näistä vuosista pitkällä virkavapaila hoitaen perheensä asioita ja osallistuen valtataisteluihin kotisaarellaan Korsikalla. Napoleonin lopulta palatessa rykmenttiinsä vuonna 1792 oli hänet jo pyyhitty sen vahvuudesta. Ranska oli kuitenkin julistanut sodan

Preussille ja Itävallalle, ja maassa oli huutava pula upseereista. Hänen kurssitovereistaankin oli 90 % paennut maasta. Päteviä tykistöupseereita tarvittiin ja Napoleon nimitettiin kapteenin virkaan. Tuore kapteeni ei kuitenkaan jäänyt puolustamaan vallankumousta vaan lähti jälleen Korsikalle.

Saari oli tuolloin lähes riippumaton sekasortoisesta Ranskasta. Sillä oli oma armeija, josta Napoleonille annettiin pataljoona komennettavaksi. Lähes ensi töikseen hän ehdotti naapurisaaren Sardinian valtausta. Se kuitenkin epäonnistui muiden komentajien juonittelujen vuoksi. Napoleon teki tilanteesta johtopäätökset ja yritti kaapata itselleen vallan Korsikalla. Sekään ei onnistunut ja tilanne päättyi siihen, että Ranskan vihollisiin liittyneen Englannin joukot miehittivät Korsikan. Napoleonin oli paettava ja ryhdyttävä vihdoon ranskalaiseksi. Nizzasta sijaitsi tykistörykmentti, jonka komentaja oli Napoleonin vanhan esimiehen veli. Kapteenin virka löytyi jälleen hoidettavaksi.

Toulonin piiritys

Englantilaiset olivat valloittaneet Toulonin kaupungin, ja Napoleon siirrettiin kaupunkia piirittäviin ranskalaisjoukkoihin. Taistelut olivat jämähtäneet paikoilleen, koska ranskalaisten upseerit olivat epäpäteviä. Yksi oli entinen muotokuvamaalari ja toinen hammaslääkäri, joka ei sietänyt nähdä verta. Napoleon sai vapaat kädet suunnitella kaupungin vapauttamisen. Hän näki heti kuinka tehtävä tuli suorittaa. Tykkeitä hankittiin lisää ja sijoitettiin edullisiin aseisiin. Ennen hyökkäystä ammuttiin useamman päivän kestävä tulivalmistelu kaupunkiin sekä sen satamassa oleviin laivoihin. Varsinainen rynnäkö tehtiin useasta suunnasta yhtä aikaa. Napoleon itse johti yhtä niistä haavoittuen reiteen.

Kaupunki vallattiin ja Napoleonille tulvi kiitoksia joka taholta. Hänen nimensä tunnettiin kautta Ranskan. Niin merkittävänä voittoa pidettiin,

että Napoleon ylennettiin suoraan prikaatikenraaliksi, joulukuussa 1793. Ensimmäinen virka oli Etelä-Ranskan tykistön tarkastaja. Sitä seurasi nimitys Italian rintaman tykistön komentajaksi. Ajat olivat kuitenkin sekavat ja levottomat. Napoleon joutui välillä jopa vankilaan vapautuen kuitenkin nopeasti. Sitten seurasi siirto kenraaliksi jalkaväkeen. Tällaista ei kunnan tykkimies hyväksy, eikä niin tehnyt Napoleonkaan. Siitä kuitenkin seurasi, että hänestä tuli kenraali ilman komennettavaa armeijaa.

Suora-ammuntaa Pariisin kaduilla

Lokakuussa 1795 Napoleon oli Pariisissa. Vallankumous oli edennyt sisällissodaksi, jossa kuninkaan vallan palauttamista vaativat rojalistit marssivat kohti hallituksen Tuileries'n palatsia. Napoleon muistettiin ja noudettiin johtamaan puolustusta. Hänen ainoa kysymyksensä kuului: ”missä ovat tykit?” Ne ehdittiin hakea, koska 20–30 000 rojalistia hyökkäsi vasta rankkasateen tauottua. Napoleon sijoitti tykit kahdelle kadulle, joita pitkin hyökkääjät lähestyivät. Hän sijoitti jalkaväen musketteineen peittämään tykit näkyvistä.

Muskettien harva tuli ei vaikuttanut hyökkääjien massaan. Vasta lähietäisyydellä Napoleon käski muskettiampujat pois edestä ja laukaista tykit. Ne oli ladattu lyijykuulista ja metallinkappaleista kootuilla niin sanotuilla kartessilaukauksilla, joiden vaikutus oli hirvittävä. Rynnäkö pysähtyi, koska hyökkääjistä suurin osa oli kouluttamattomia mielenosoittajia.

Napoleon oli pelastanut tavallan. Hän oli 26-vuotias ja sai ylennyksen kenraalimajuriksi. Nyt tuli myös uusia tehtäviä, ensin vastuu sisäisestä turvallisuudesta, sitten siirtyminen komentajaksi Italian rintamalle. Ne ovat kuitenkin yleisjohtajan eivätkä tykkimiehen tehtäviä. Siksi ne eivät kuulu enää tähän kirjoitukseen. ■

Kapteeni evp Kalevi K. Mäkinen Kankaanpäästä saavutti 24.9.2013 kunnioitettavan 80 vuoden iän

TEKSTI: HANNU VETTENRANTA, KUVA: JUHA LEVONEN

Kalevi Mäkistä saapui onnittelemaan Mäkisen sukua kolmessa polvessa. Aina iloinen ja hyväkuntoinen ”KK” on tuttu näky niin Hämeenkaan lenkkipoluilla kuin hiihtoladuillakin. Voimaa ja virkeyttä hänelle ovat antaneet oma lakitoimisto, joka tosin nyt on jo siirtynyt nuorempien käsiin,

sekä Gideon-toiminta. Kuvassa (vas.) kapteeni **Harri Lähde**, kapteeni **Keijo Mäkinen**, kapteeni **Kalevi Mäkinen**, majuri **Hannu Lähde** ja kapteeni **Hannu-Pekka Lähde**. I polvea edustavat: Kalevi ja Keijo, II polvea Hannu Lähde, III polvea Hannu-Pekka ja Harri. ■

Tulikomentoja-lehden ilmoitushankinta uusiin käsiin

Tulikomentoja -lehden ilmoitusmyyntitiimin jäsenet: Kuvassa oikealla Kaarlo Purhonen ja Kristian Nordenswan aloittivat työnsä Hämeenlinnassa 10.1.2014.

SIRKKA OJALA

Vuoden alussa hämeenlinnalainen **Kaarlo (Kalle) Purhonen** aloitti lehden uutena ilmoitusmyyjänä. Kaarlolla on pitkä kymmenien vuosien kokemus kaupan alalta. Kalle on jäsenenä Jaäkäritykistön Killassa ja toimii tällä hetkellä killan

2. varapuheenjohtajana. Työparikseen Kalle on saanut **Kristian Nordenswanin**. Kallen tavoitat sähköpostitse osoitteesta: kaarlo.purhonen(at)kolumbus.fi ja puhelimitse numerosta 050 619 65. ■

KILTA- JA KOKOUSSIVUT

Kilta- ja kokoussivuille tarkoitettu materiaali sekä myös vuoden 2014 merkkipäivien korjaukset/tarkennukset pyydetään toimittamaan ennen seuraavan numeron aineistopäivää Juhani Sunille, osoite Käypolku 1 D 11, 13500 Hämeenlinna, [kiltasivut\(at\)tulikomentaja.fi](mailto:kiltasivut(at)tulikomentaja.fi), mpk 0440 478 602 tai mpt 040 451 5229

Numeron 2/2014 aineistopäivä on 12.5. ja ilmestymisviikko 25.

Tykkimiehet ry

HALLITUKSEN TULEVIA KOKOUKSIA

Hallituksen kokous 2/2014 pidetään 18.2.2014 klo 13.00 alkaen. Kokouspaikkana on Museo Militaria, Linnan- kasarmi, 13100 Hämeenlinna

Hallituksen kokous 3/2014 pidetään 6.3.2014 klo 16.00 alkaen. Kokouspaikkana Ravintola Tekniska, Eerikin- katu 2, 00100 HELSINKI

Hallituksen kokous 4/2014 pidetään 15.4.2014 klo 13.00 alkaen.

Kokouspaikkana on Museo Militaria, Linnankasarmi, 13100 Hämeenlinna

Hallituksen kokous 5/2014 pidetään 27.5.2014 klo 13.00 alkaen. Kokouspaikkana on Museo Militaria, Linnan- kasarmi, 13100 Hämeenlinna

TYKKIMIEHET RY:N KEVÄTKOKOUS 2014

Tykkimiehet ry:n sääntömääräinen ke- vätkokous pidetään 6.3.2014 klo 17.30 alkaen Ravintola Tekniskassa, Eerikin- katu 2, 00100 HELSINKI.

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen mukaiset kevätkokoukselle kuuluvat asiat.

Katso myös erillinen ilmoitus lehden sivulla numero 6.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Harri Kainulainen**, Kuu- kiventie 3 G, 00840 Helsinki, mp 050 62411, [harri.kainulainen\(at\)kartanogolf.fi](mailto:harri.kainulainen(at)kartanogolf.fi)

Sihteeri **Kari Halonen**, Kasavuorentie 16 A 3, 02700 Kauniainen, mp 040 575 9966, [kari.halonen\(at\)kolumbus.fi](mailto:kari.halonen(at)kolumbus.fi)

Pankkiyhteys: Nordea 212418-11053

Yhdistyksen uudet verkkosivut osoittees- sa: www.tykkimiehet.fi

Kenttätykistökerho ry ja Uudenmaan tykistökilta ry

Yhdistysten yhteinen hallitus vuodelle 2014 koostuu seuraavista henkilöistä:

Janne Hänninen - puheenjohtaja

Oskari Matilainen - varapuheenjohtaja

Aki Mäkiranta - Sihteeri

Patrick Hjelt - Rahastonhoitaja

Jorma Kainulainen - Ase- ja urheilu

Tessa Valanti - Nuoriso

Raine Mönkkönen - Lohjan ptri

Tulevia tapahtumia kevään 2014 aikana:

TYKISTÖN PÄIVÄN juhlallisuudet 6.3.2014. Tykkimiehet juhlistavat Suomen tykistön päivää katso päivän ohjelma ja ilmoittautumisohjeet tämän lehden sivulta 2.

PERUSSUUNTA 2014 tapahtuma Vi- rossa **21.-23.3.2014**

Kenttätykistökerho ja Uudenmaan Tykistö- kilta vierailevat Tapassa, Viron Kenttä- tykistön vieraana jo kymmenettä kertaa. Ohjelmassa mukavaa tykkimieshenkistä yhdessäoloa, tykistöaiheista koulutusta ja sunnuntain herrasmieskilpailu, jossa mi- tataan lauantaina koulutetut asiat.

Matkalle mukaan ovat tervetulleita myös muiden tykkimiesyhteisöjen jäsenet. En- sisijainen kohderymä tapahtumalle ovat noin 20-45v mutta varttuneemmatkin henkilöt otetaan mukaan mikäli tilaa riittää **JÄRJESTELYISTÄ:**

Reissu toteutetaan omakustannushintaan (arvio n.120€/hlö), sisältäen kuljetukset, majoituksen ja ruokailut.

Matkaan lähdetään Perjantai iltapäivänä ja kotiin palataan Su iltana. Autokul- jetukset tapahtuvat kimppekyydein. Riittää kun saat itsesi Helsinkiin reilua tuntia en- nen laivan lähtöä.

ILMOITTAUTUMINEN JA LISÄTIE- DOT:

PE 28.2.14 mennessä, Jyri Vilamo ([jyrppy\(at\)hotmail.com](mailto:jyrppy(at)hotmail.com))

Aiempien vuosien matkakertomuksia löy- tyy osoitteesta: ktkerho.fi

HEDBERG 2014 Tapahtuma järjeste- tään Niinisalossa **2.-4.5.2014** (saapu-

minen Tykistökoululle perjantaina illalla noin klo 21 mennessä) Epäsuorantulen koulutusviikonloppu yhdessä Viron reser- viupseereiden ja aliupseerien kanssa. Hed- berg -tapahtumassa epäsuorantulen ka- detit tykistökoulusta kouluttavat erilaisia aselajiin liittyviä perustaitoja niin tulen- johdon, tuliasematoiminnan kuin myös viestin osalta. Lauantain koulutuksen jäl- keen on sunnuntaina vuorossa opittujen taitojen mittaus kisamuodossa. Tärkeintä ei ole kuitenkaan kilpailu vaan aselajiosaa- misen kertaaminen. Koulutusviikonloppu sopii hyvin myös epäsuorantulen taidoista kiinnostuneille. Aiempien vuosien kerto- muksia voit lukea: www.ktkerho.fi

JÄRJESTELYT

Kuljetukset Niinisaloon tapahtuvat kimp- pakyydein.

ILMOITTAUTUMINEN JA LISÄTIE- DOT:

PE 11.4.2014 mennessä: **Riina Markku- la**, puh 0400 516 097 [riina.markkula\(at\)gmail.com](mailto:riina.markkula(at)gmail.com).

Ilmoita nimesi, syntymäaikasi ja paikka- kunta, mistäpäin olet lähdessä mukaan. Ilmoittautua voit myös MPK:n sivuilla (www.mpk.fi).

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Janne Hänninen**, Hopea- tie 20 B 43, 00440 Helsinki, mp 050 312 0934, [puheenjohtaja\(at\)ktkerho.fi](mailto:puheenjohtaja(at)ktkerho.fi). Varapu- heenjohtaja **Oskari Matilainen**, Sihteeri

Aki Mäkiranta Valakuja 6 A, 02770 Es- poo, mp 040 5225787, [sihteeri\(at\)ktkerho.fi](mailto:sihteeri(at)ktkerho.fi). Lohjan patterin päällikkö **Tero Merjo- maa**, mp 050 0841 585 [tero.merjomaa\(at\)nordea.com](mailto:tero.merjomaa(at)nordea.com).

Killan verkkosivut: www.tykistokilta.net. KT-kerhon verkkosivut: www.tykisto.fi

Jääkärikytösten Kilta ry

KOKOUSKUTSU

Jääkärikytösten Kilta ry:n sääntömääräi- nen kevätkokous järjestetään Jääkäriky- tistörykmentissä, rykmentin perinnepäi- vänä perjantaina **21.3.2014** klo **9.00**.

Kokouksessa käsitellään killan sääntöjen 8§:n määräämät asiat. Tervetuloa! Ennakoilmoittautuminen kokouk-

seen su 16.3. mennessä Sirkka Ojalalle: sirkka.ojala(at)gmail.com tai puh 050 3688 460.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Antero Rättö**, Karhunluontie 23 A, 13100 Hämeenlinna, mp 040 5021 929, [anra\(at\)armas.fi](mailto:anra(at)armas.fi). Tiedotussihteeriksi **Sirkka Ojala**, Kiveliönkatu 12, 33500 Tampere, mp 0503688460 [sirkka.ojala\(at\)gmail.com](mailto:sirkka.ojala(at)gmail.com), jäsensihteeriksi **Juhani Suni** Käpypolku 1 D11 13500 Hämeenlinna, mp 0440 478 602, [posti\(at\)jaakaritykistonkilta.fi](mailto:posti(at)jaakaritykistonkilta.fi). Taloudenhoitaja **Timo Kauppila**, Hellämäentie 80, 05800 Hyvinkää, tp (09) 279 8226, mp 0400 480 729. Killan kotisivut osoitteessa: www.jaakaritykistonkilta.fi, [posti\(at\)jaakaritykistonkilta.fi](mailto:posti(at)jaakaritykistonkilta.fi)

Kainuun Tykistö- ja Heittimistökiilta

Tulevaa toimintaa:

Tammikuu

Ampumakilpailu ja kuntopiirit Heikin hallilla alkavat.

Jäsenhankintakampanja alkaa: Jokainen hankkii vähintään yhden uuden jäsenen. Parhaat palkitaan!

Jäsenmaksun eräpäivä 31.1.2014

Maaliskuu

Vuosikokous

Huhtikuu

5.4. Kainuun Prikaatin vuosipäivä

Virkistysmatka Tallinnaan

Kiltaesitelmä: Kainuun tykistörykmentin komentaja

Uudet yhteystiedot:

Kainuun Tykistö- ja Heittimistökiilta ry
www.kaithkilta.fi

[kilta\(at\)kaithkilta.fi](mailto:kilta(at)kaithkilta.fi), [jasensihteeriksi\(at\)kaithkilta.fi](mailto:jasensihteeriksi(at)kaithkilta.fi)

<http://kiltashop.mycashflow.fi>

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Timo Härkönen**, mp 0445572457, [timo.j.harkonen\(at\)gmail.com](mailto:timo.j.harkonen(at)gmail.com), sihteeriksi **Antti Laakkonen**, mp 0452097505, [antti.laakkonen\(at\)gmail.com](mailto:antti.laakkonen(at)gmail.com), jäsensihteeriksi **Ville Tuovinen**, mp 050 511 9413, [vtuovi\(at\)gmail.com](mailto:vtuovi(at)gmail.com).

Karjalan Tykistökiilta ry

Tapahdunutta:

Syyskokous ja Karjalan tykistörykmentin perinnepäivä 1.11.2013

Syyskokous pidettiin perinteiseen tapaan Vekaranjärvellä rykmentin perinnepäivänä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset syyskokousasiat. Kokouksen jälkeen

kitalaiset osallistuivat Karjalan tykistörykmentin perinnepäivän juhlallisuuksiin. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin **Matti Tiihonen** ja sihteeriksi killan sihteeriksi **Sini Timonen**. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset syyskokousasiat, muun muassa vuoden 2014 toimintasuunnitelma ja talousarvio. Killan vakaasta taloudellisesta tilanteesta johtuen jäsenmaksuksi vahvistettiin edelleen 23 euroa. Toimintasuunnitelmassa päätettiin, että aloitetaan killan 50-vuotisjuhlien valmistelut. Juhlat järjestetään Lappeenrannassa huhtikuussa 2015. Killan perustamiskokous pidettiin Lappeenrannassa 11.4.1965.

Killan hallituksen puheenjohtajana jatkaa **Jaakko Janhunen**. Hallituksen erovuoroiset jäsenistä **Maija Leskinen**, **Hilla Loisa** ja **Sara Viiru** valittiin edelleen hallitukseen. Muut hallituksen jäsenet ovat **Tuomas Kola**, **Erkki Rika**, **Timo Rintanen** ja **Sini Timonen**.

Valtuuskunnan puheenjohtajana jatkaa **Keijo Kaihoniemi** ja varapuheenjohtajaksi valittiin Karjalan tykistörykmentin komentaja everstiluutnantti **Mika Tauru**. Valtuuskunnassa on 14 jäsentä.

Toiminnantarkastajiksi valittiin Seppo Nokelainen ja Ensio Töttö sekä varatoiminnantarkastajiksi Olli Kröger ja Leo Pyöriä.

Vierailu tykistön ja heittimistön ampuma- ja tulenkäyttöharjoitukseen 27.11.2013

Perinteinen marraskuinen vierailu ampu- ja tulenkäyttöharjoitukseen Pähkäjärvellä tehtiin keskiviikkona 27.11. Vierailtiin kevyenkraatinheittimen tuliasemissa ja seurattiin ammuntaa, lisäksi tutustuttiin 122H63 -tykkikaluston ammuntaan.

Hallituksen järjestäytymiskokous 14.1.2014

Killan hallitus piti järjestäytymiskokouksen 14.1. Kouvossa. Kokouksessa valittiin hallituksen toimihenkilöt eri vastuutehtäviin ja tarkennettiin vuoden 2014 toimintasuunnitelma. Hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin **Erkki Rika**, yleissihteeriksi **Sini Timonen**, jäsensihteeriksi **Maija Leskinen**, tiedotusvastavaksi **Sara Viiru** ja varastovastavaksi **Hilla Loisa**.

Tulevaa toimintaa 2014:

Luentotilaisuus 8.3. aiheena Kouvolan talvisodassa

Kilta järjestää lauantaina 8.3. klo 13.00 luentotilaisuuden Kouvolan pääkirjaston auditoriossa, osoite Salpausselänkatu 33 Kouvola. Aiheena on Kouvolan talvisoda

dassa luennoitsijana opetusneuvos **Sakari Viinikainen**.

Kevätkokous Lappeenrannassa 15.4.

Kevätkokous pidetään Lappeenrannan keskustotilaskodissa 15.4. klo 18.00. Käsitellään sääntömääräiset kevätkokousasiat. Kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen. Kokouksitelmiään pitää Karjalan tykistörykmentin komentaja everstiluutnantti **Mika Tauru**.

Bussikuljetus Kouvolan matkakeskuksesta lähtö klo 16.15, mukaan voi tulla matkanvarrelta. Kuljetukseen ilmoittautumiset varapj. puh. 049 5478442 tai sähköpostitse [pj\(at\)karjalantykistokilta.fi](mailto:pj(at)karjalantykistokilta.fi) Tervetuloa!

Retki Viroon 8. - 10.5.

Vierailimme Tapassa, tutustumassa Viiron kenttätykistöön ja harjoitusammuntoihin.

Bussi lähtee: Lappeenranta, Peltolan koulun tilausajopysäkki klo 5.30, Kouvolan matkakeskus klo 6.45, saapuminen Helsinkiin, Länsisatama n. klo 9.30, Voit tulla kyytiin matkan varrelta (valtatie 6), kunhan ilmoitat paikan. Paluu 10.5. Helsinkiin klo 18.30.

Tiedustelut ja ilmoittautuminen: 30.3.2014 mennessä Olli Kröger, 040 5929804, [olli.kroger\(at\)gmail.com](mailto:olli.kroger(at)gmail.com) Ilmoittautuessa tarvitsen syntymäajan (laimavayhtiö) ja passin numeron (varuskunta) Matkan maksu killan tilille 575080-44933, eräp. 4.4.2014, viesti kohtaan oma nimi.

Matkan hinta: 340€/hlö, sisältää: bussi- ja laivakuljetuksen, majoituksen 2h huoneessa, aamiaiset ja päivälliset sekä muun ohjelman. Lähtijöitä vähintään 24 henkilöä, jotta matka toteutuu.

Rovajärven retki toukokuussa

Mikäli ilmenee riittävästi mielenkiintoa, pyritään toteuttamaan retki Rovajärvelle seuraamaan maavoimien vaikuttamisharjoitusta toukokuussa yhteistoiminnassa muiden tykistökiillojen kanssa. Seuraa killan ilmoittelua.

Talkooretki Museo Militariaan kesäkuussa

Talkooretki ja kiltatykin sekä muiden muoseyttikkien kunnostaminen Hämeenlinnassa Museo Militariassa. Tarkempi aikataulu ilmoitetaan myöhemmin.

Kilta Facebookissa

Karjalan Tykistökiilta löytyy nyt myös Facebookista. Käy katsomassa ja tykkäämässä <http://www.facebook.com/KarjalanTykistokiltaRy?ref=ts>

Tulevista tapahtumista lisää tietoa myös Karjalan Priikaatin kilpi - ja Tulikomentoja -lehdissä sekä killan kotisivuilla osoitteessa www.karjalantykistokilta.fi

Kilta tuotteiden myynti

Kiltatuotteiden myynti Lappeenrannassa: ERÄSAIMAA osoite Kievarinkatu 5, 53100 Lappeenranta. Kiltatuotteita voi tiedustella myös hallituksen jäseniltä ja killan tilaisuuksista.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Jaakko Janhunen**, Kumputie 7 A, 45200 Kouvola, mp 040 592 4445, [pj\(at\)karjalantykistokilta.fi](mailto:pj(at)karjalantykistokilta.fi). Yleissihteeri **Sini Timonen**, mp 040 755 0575, [sinitalvikki\(at\)gmail.com](mailto:sinitalvikki(at)gmail.com), Jäsens sihteeri **Maija Leskinen**, Naavatie 9 G, 45200 Kouvola, [maija.l.leskinen\(at\)gmail.com](mailto:maija.l.leskinen(at)gmail.com). **Jäsenasiat, uudet jäsenet ja osoitteenmuutokset.** Muutokset ilmoitetaan killan kotisivuilta tai jäsensihteerille sähkö- tai kirjepostia käyttäen.

Lahden seudun Tykistökiila ry

KOKOUSKUTSU

Lahden Seudun Tykistökiila ry:n kevätkokous pidetään tiistaina **4.3.2014** klo **18.00** Lahdessa Ristinkirkon Auditoriossa. Osoite: Kirkkokatu 4. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kokouksesitelmän pitää kenttäpiispa **Pekka Särkiö** aiheenaan ”Papit sodassa”. Tervetuloa!

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja: **Jorma Sovinen**, Hämeenkatu 7 A 11, 15110 Lahti, mp 040 5577 269, [jorma.sovinen\(at\)phnet.fi](mailto:jorma.sovinen(at)phnet.fi). Varapuheenjohtaja **Juha Tarnanen**, Vesijärvenkatu 52 A 6, 15140 Lahti, [kultatyo\(at\)tarnanen.inet.fi](mailto:kultatyo(at)tarnanen.inet.fi). Sihteeri: **Olli Eerola**, Maitotie 2 B 9, 15510 Nastola, mp 0400 494572, [oli.eerola\(at\)meubeltra.fi](mailto:oli.eerola(at)meubeltra.fi). Rahastonhoitaja **Pentti Korpimies**, Petäjäkatu 27, 15900 Lahti, mp 040 5750 772, [pentti.korpimies\(at\)phnet.fi](mailto:pentti.korpimies(at)phnet.fi). Koulutusjaos Rihlan puheenjohtajana toimii johtokunnan jäsen **Ari Sausta**, Kuningattarenkatu 40 B 17, 17900 Loviisa, [ari.sausta\(at\)pp.inet.fi](mailto:ari.sausta(at)pp.inet.fi), mp 0400 994 422

Mikkelin Seudun Kenttätykistökiila ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Risto Pöntinen**, Mankalintie 10, 50200 Mikkeli, 050 500 177 617, [r.pontinen\(at\)surffi.fi](mailto:r.pontinen(at)surffi.fi). Varapuheen-

johtaja **Alpo Leinonen**, Mäntypöllinkuja 6 N, 50170 Mikkeli, 044 055 5195, [alpo.leinonen\(at\)gmail.com](mailto:alpo.leinonen(at)gmail.com). Sihteeri **Seppo Pirinen**, Karkialamenttie 1, 50150 Mikkeli, mp 040 7444 131, [seppo.pirinen\(at\)surffi.fi](mailto:seppo.pirinen(at)surffi.fi). Rahastonhoitaja **Antti Haverinen**, Vehmaskyläntie 109, 50100 Mikkeli, mp 0400 291 342, [haverinenantti\(at\)gmail.com](mailto:haverinenantti(at)gmail.com). Killan kotisivut ovat osoitteessa www.mikkelintykistokilta.fi

Pohjois-Karjalan Tykistökiila ry

KOKOUKSET

Pohjois-Karjalan Tykistökiila ry Killan vuosikokous pidetään TIISTAINA 18.03.2014 klo 18.00 alkaen Ylämyllyn Shell-huoltoaseman kabinetissa. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Kahvitarjoilu. Killan jäsenet ja killan toiminnasta kiinnostuneet, olette tervetulleita kokoukseen ja samalla seuraamaan, kun arvostettu pienoistykkipalkinto palaa takasin tykkimiehille. HALLITUS

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja: **Veijo Wälkky**, Jyrinpolku 1, 80400 Ylämylly, mp. 050 545 8297, [veijo.walkky\(at\)gmail.com](mailto:veijo.walkky(at)gmail.com). Jäsenasiat: **Johannes Ryymin**, Tanhukaari 2 A 17, 40520 Jyväskylä, mp 0400 762 407, [johannes.ryymin\(at\)luukku.com](mailto:johannes.ryymin(at)luukku.com).

Pohjois-Suomen Tykkimieskiila ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Raimo Nurmela**, Ala-Laanilantie 5 B 9, 90500 Oulu, pk (08) 5566 551. [raimo.nurmela\(at\)mail.suomi.net](mailto:raimo.nurmela(at)mail.suomi.net)

Riihimäen seudun Tykistökiila ry

KEVÄTKOKOUSKUTSU:

Killan kevätkokous pidetään **ke 19.2.** Riihimäen reserviläisten kerhotalolla klo 18 alkaen.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Juha Vatsia**, Riuttantie 184 1190 Riihimäki, mp 0400 516 990, [juha.vatsia\(at\)apricon.fi](mailto:juha.vatsia(at)apricon.fi). Sihteeri **Sami Saarinen**, Pälöntie 161, 12630 Sajaniemi, mp 040 55 22 710, [sokki74\(at\)gmail.com](mailto:sokki74(at)gmail.com). Rahastonhoitaja **Lauri Gisselberg**, Karakatu 12 B 10 11120 Riihimäki, kp (019) 734 117, mp 0505246316, [lasse.gisselberg\(at\)elisanet.fi](mailto:lasse.gisselberg(at)elisanet.fi)

[gisselberg\(at\)elisanet.fi](mailto:gisselberg(at)elisanet.fi). Killan verkkosivut löytyvät osoitteesta www.riihitykki.fi

Gillesartilleristerna inom Nylands Brigads Gille

Funktionärer:

Ordförande **Björn Holmberg**, Näl-dammsvägen 8 a 4, 00920 Helsingfors, tel 050 5637 729, [bhb\(at\)elisanet.fi](mailto:bhb(at)elisanet.fi). Viceordf **Risto Lindgren**, Brunngatan 10, 10600 Ekenäs, gsm 040 5634 322
Besök våra hemsidor: www.gillesartilleristerna.com och www.mulliradio.net

Tykistöpriikaatin Kiltä ry

KOKOUSKUTSU

Tykistöpriikaatin Kiltä ry:n sääntömääräinen kevätkokous
Pidetään pe 28.3.2014 klo 18.00
Heikkilän sotilaskodissa, Rykmentintie 15, 20810 TURKU

Pääkillan toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Orvo Haavisto**, Itäpelontie 26, 20300 Turku, pk (02) 239 1687, mp 050 376 0371, [haavirov\(at\)suomi24.fi](mailto:haavirov(at)suomi24.fi). Varapuheenjohtaja **Heikki M. Nurmi** Kerttulantie 13 L, 26660 Rauma, mp 0400 780696, [heikki.nurmi\(at\)rauma.fi](mailto:heikki.nurmi(at)rauma.fi). Sihteeri **Päivi Pansio** Peräjätie 1 E, 24260 Salo, mp 040 779 3059, [paiivi.pansio\(at\)suomi24.fi](mailto:paiivi.pansio(at)suomi24.fi). Taloudenhoitaja **Hannu Vettenranta**, Jäkäläkatu 5, 38700 Kankaanpää, mp 044 530 5943, [hannu.vettenranta\(at\)dnainet.net](mailto:hannu.vettenranta(at)dnainet.net)
Killan verkkosivut löytyvät osoitteesta: www.tykistoprikaatinkilta.fi

Tykistöpriikaatin Killan paikallisosastot:

Porin Seudun Tykistökiila

KOKOUSKUTSU

Porin Seudun Tykistökillan kevätkokous pidetään **9.4.2014** klo **17.30** Porin Suomalaisella Klubilla. Esillä ovat sääntömääräiset kevätkokousasiat. Hallitus kokoontuu ½ tuntia ennen kevätkokouksen alkamista eli klo 17. Tervetuloa!

Tapahunutta:

Porin Seudun Tykistökillan syyskokous pidettiin 30.10. Länsi-Suomen Osuuspankin kokoustiloissa. Pankki tarjosi paitsi hienot puitteet myös kokouskahvit ja maistuvat voileivät. Kilta kiittää!
Porin seudun tykkimiesten puheenjohtaja-

na jatkaa **Kalevi Virtanen** – myöskään hallitukseen ei tullut henkilövaihdoksia: **Vesa Mäkipää, Pertti Onniselkä, Jaakko Rai- niola, Kosti Rasinperä, Lasse Siivonen, Antti Tanner** ja **Erik Wallin** valittiin jatka- maan killan hallituksessa 2014. Rahaston- hoitajan ja sihteerin ”kimppavirassa” jatkaa **Pertti Onniselkä** ja jäsenisihteerinä **Vesa Niemenmaa**. Toiminnantarkastajana jat- kaa **Paavo Peltola** ja varalla on **Pekka Pel- tola**. Jäsenmaksu (22 €) ja Tulikomentoja lehden tilausmaksu (8 €) pidettiin ennal- laan. Yhteislaukaus ja Maanpuolustaja leh- det sisältyvät jäsenmaksuun. Veteraanijäse- net ovat vapaita jäsenmaksusta.

Porin Seudun Tykistökillan edustajaksi Sa- takunnan kiltapiiriin hallitukseen vuodeksi 2014 syyskokous valitsi **Vesa Mäkipään** ja hänen varamieheksensä **Pertti Onniselän**.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Kalevi Virtanen**, Peräal- hontie 25, 29350 Palus, puh. 044 2100 572, kalevi.virtanen@dnainternet.net. Sihteerit/rahastonhoitaja **Pertti Onni- selkä**, Aarnintie 26, 28370 Pori, pk (02)6355 448, mp 0500 590 409, pertti.onniselka@happyback.fi. Jäsenisihteerit **Vesa Niemenmaa**, Koivistonpuistikko 43 B, 28130 Pori, puh. 040 5823 026, vesa.niemenmaa@fudoshin.fi.

Killan verkkosivut: www.tykistoprikaatin- killa.fi/pori.htm.

Rauman Seudun Tykistökillalta

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Heikki M. Nurmi**, Kert- tulantie 13 L, 26660 Rauma, mp 0400- 78 0696, heikki.nurmi@rauma.fi. Vara- puheenjohtaja **Reino Heininen**, Nestve- dinkatu 7 D, 26100 Rauma, mp 040 7048 230, reino.heininen@gmail.com. Sihteerit **Markku Koskimäki**, Lotskerin- tie 45, 28200 Pori, mp 0400-653733, markku.koskimaki@dnainternet.net.

Turun Seudun Tykistökillalta

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Orvo Haavisto**, Itäpellon- tie 26, 20300 Turku, mp 050 376 0371, [haavirov\(at\)suomi24.fi](mailto:haavirov(at)suomi24.fi). Sihteerit **Päivi Pansio**, Petäjätie 1 E, 24260 Salo, mp 040 779 3059, [paiivi.pansio\(at\)suomi24.fi](mailto:paiivi.pansio(at)suomi24.fi). Jäsenkirjuri **Rauno Salo**, Koukku- kankareentie 44 as 1, 20320 Turku, mp 040 540 2710, [rauno.salo.ra\(at\)gmail.com](mailto:rauno.salo.ra(at)gmail.com). Killan verkkosivut: www.turunseudun- tykistokilta.com

Vammalan Seudun Tykistökillalta

KOKOUSKUTSU

Vammalan Seudun Tykistökillan sään- tömääräinen kevätkokous pidetään perjantaina **11.4.2014** klo **19.00** pu- heenjohtaja Matti Niemellä Rautajoen- tie 65:ssä, 38210 SASTAMALA. Halli- tuksen kokous alkaa klo 18.30 samassa paikassa. Tervetuloa!

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Matti Niemi**, Rautajoen- tie 65, 38210 Sastamala, pk (03) 5115077, pt (03) 5124600, mp 0500-631431, [matti.niemi\(at\)niementehaata.fi](mailto:matti.niemi(at)niementehaata.fi). Sihteerit **Jor- ma Ruuskanen**, Koisportantie 46, 38210 Sastamala, pk (03) 5141144, mp 0500 308876, [jorma.ruuskanen\(at\)kopteri.net](mailto:jorma.ruuskanen(at)kopteri.net). Rahastonhoitaja **Rauno Heino**, Vaunun- peräntie 249, 38210 Sastamala, pk (03) 5152202

Tykistörikaatin Killan rekisteröidyt jäsenyhdistykset:

Etelä-Pohjanmaan Tykistökillalta ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Seppo Rinta-Hoiska**, Un- tamonsola 1, 60120 Seinäjoki, mp 044 021 0549, mpt 0405244373, [sepporh\(at\)gmail.com](mailto:sepporh(at)gmail.com). Varapuheenjohtaja **Arvo Ha- kamaa**, Ruukintie, 60120 Seinäjoki, Kunniapuheenjohtaja **Antti Vainio**, Siipi- pyöräkatu 29 B Seinäjoki, Sihteerit **Aki Kinnunen**, Pultrantie 55, 60120 Seinä- joki, mp 0400 666343, [aki.kinnunen\(at\)marttilankortteeri.fi](mailto:aki.kinnunen(at)marttilankortteeri.fi). Jäsenisihteerit ja rahas- tonhoitaja **Samuli Niinistö**, Ilkantie 16, 60800 Ilmajoki, pt ja pk (06) 4246 931, mp 040 7720437, [samuli.niinisto\(at\)net- tikka.fi](mailto:samuli.niinisto(at)net- tikka.fi)

Killan kotisivu on **Aatos Kankaan** ylläpi- tämällä sivuilla: <http://kotisivu.dnainternet.net/safar/epkilta.htm>

Kankaanpään Seudun Tykistökillalta ry

Tulevaa toimintaa:

Kankaanpään Seudun Tykistökillalta 50 vuotta

KAHVIKONSERTTI

Varuskuntakerholla torstaina maaliskuun 13 p:nä 2014 klo 18.00 Esiintyjinä Kan- kaanpään Musiikkiopiston oppilaita sekä Kankaanpään Korsutöpinä. Ohjelma 10 euroa. Väliajalla kahvitarjoilu

Kankaanpään Seudun Tykistökillalta ry KEVÄTKOKOUS

pidetään maaliskuun 13 p:nä 2014 heti kahvikonsertin päätyttyä n. klo 20.00 Niinisolon varuskuntakerholla. Koko- uksessa käsitellään sääntöjen kevätko- koukselle määräämät asiat.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja ja jäsenasiat **Hannu Vetten- ranta**, Jäkäläkatu 5, 38700 Kankaanpää, mp 044 530 5943, [hannu.vettenranta\(at\)dnainternet.net](mailto:hannu.vettenranta(at)dnainternet.net), Varapuheenjohtaja **Pauli Huhtamaa**, Silmäkkeentie 9, 38720 Vih- teljärvi, mpt 040 199 4220, mpk 044 578 7045, [pauli.huhtamaa\(at\)sataedu.fi](mailto:pauli.huhtamaa(at)sataedu.fi), Sihteerit **Esko Isohannu**, Ratakiskonkatu 29 A 2, 33300 Tampere, mp 050 550 9420, [esko.isohannu\(at\)kuntke.fi](mailto:esko.isohannu(at)kuntke.fi), Rahastonhoita- ja **Jari Anttila**, Katajakatu 4, 38700 Kan- kaanpää, pk 0400 954 536, [jariant\(at\)gmail.com](mailto:jariant(at)gmail.com)

Kiltasivut netissä: kankaanpaanseudun- tykistokilta.yhdistysavain.fi

Mittamies- ja Topografikilta ry

VUOSIKOKOUS

Mittamies- ja Topografikilta ry:n vuo- sikokous lauantaina **15.3.2014** klo 14.00 Kunto-ousokekus Kankaanpää- sä, Kelankaari 4, Kankaanpää. Koko- uksessa käsitellään yhdistyksen sääntö- jen määräämät asiat. Vuosikokousooksu lähetetään jäsenille. Killan 50-vuotis- juhla pidetään yhdessä Tiedustelupat- teriston kanssa kesäkuussa. Tervetuloa kokousokeen. Hallitus

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Pentti Pohjola**, Sepänky- läntie 303 A, 02400 Kirkkonummi, mp 044 884 7112, [pentti.pohjola\(at\)mobisan.fi](mailto:pentti.pohjola(at)mobisan.fi). Varapuheenjohtaja **Kalle Salonen**, Kier- tokatu 10 as 13, 28130 Pori, mp 044 701 1860, [kalle.salonen\(at\)pori.fi](mailto:kalle.salonen(at)pori.fi). Sihteerit **Veikko Rantaniemi**, Sammonkatu 18 A 4, 33540 Tampere, mp 040 580 2400, [veikko_r\(at\)hotmail.com](mailto:veikko_r(at)hotmail.com), Rahastonhoi- taja **Mika Aarnio**, Kurkelankatu 8 A 1, 21100 Naantali, mp 040 5108499, [mika.aarnio\(at\)utu.fi](mailto:mika.aarnio(at)utu.fi)

Mittamies- ja Topografikillan alaosastot: Helsinki: **Toivo Vanhanen**, Niittykul- mantie 5 as 12, 00440 Helsinki, mp 040 5488605, [toivo_vanhanen\(at\)welho.com](mailto:toivo_vanhanen(at)welho.com). Kankaanpää: **Pertti Pösö**, Piiparinkatu 6, 38700 Kankaanpää, mp 040 5239282, [pertti.poso\(at\)luukku.com](mailto:pertti.poso(at)luukku.com)

Pori: **Eija Koskenniemi-Saarivirta**, Länsipuisto 18 A 1, 28100 Pori, mp.050 525 6953, [eija\(at\)satakuulo.fi](mailto:eija(at)satakuulo.fi)
 Tampere: **Veikko Rantaniemi**, Sammonkatu 18 A 4, 33540 Tampere, mp 040 580 2400, [veikko_r\(at\)hotmail.com](mailto:veikko_r(at)hotmail.com)
 Turku: **Ilpo Peltomäki**, Savikan-kaantie 16, 24800 Halikko, mp 040 528 6364, [peltomak\(at\)netti.fi](mailto:peltomak(at)netti.fi)
 Joukkoyksikkö: Tiedustelupatteristo, PL5, 38841 Niinisalo, p. 0299 800 (vaihte)
 Killan kotisivut ovat osoitteessa: <http://www.mtkilta.fi/>
 Muista ilmoittaa voimassaoleva sähköpostiosoitteesi alaosastollekin.

 Tampereen Seudun Tykistökillta ry

Toimihenkilöt:
 Puheenjohtaja **Jouni Vuorio**, Jaakonmäenkatu 14, 33560 Tampere, mp 050 3009 731, [jouni.vuorio\(at\)elisa-net.fi](mailto:jouni.vuorio(at)elisa-net.fi). Varapuheenjohtaja ja rahastonhoitaja **Mikko Hörkkö**, mp 040 557 6952, [mikko\(at\)horkko.fi](mailto:mikko(at)horkko.fi). Sihteeri **Jukka Piirto**, Amurinkuja 20 B 42, 3320 Tampere, mp 040 7191 377, [jukka.piirto\(at\)tampere.fi](mailto:jukka.piirto(at)tampere.fi)

Tykistöprikaatin Killan kiltapäivä järjestetään jälleen elokuussa

Puheenjohtajatapaaminen sujui rakentavissa merkeissä. Tapaamiseen osallistuivat: vas. eversti Mikael Feldt, Kiltaa vuodet 2012–2013 luotsannut Kalervo Kalle Salonen, varapuheenjohtajaksi valittu Heikki M. Nurmi sekä uusi turkulainen puheenjohtaja Orvo Haavisto.

TEKSTI JA KUVA: HANNU VETTERANTA

Tykistöprikaatin Kilta ry:n uusi syyskokouksessa valittu puheenjohtajisto suunnitteli killan tulevia suuntaviivoja Niinisalossa 29. tammikuuta. Puheenjohtajatapaamiseen osallistui myös Tykistöprikaatin komentaja, eversti **Mikael Feldt**. Illan keskustelujen teemoina olivat killan tulevaisuus ja toiminnan kehittäminen. Ikuisuusksymykseksi nousi jälleen se, miten nuoret

saataisiin mukaan kiltatoimintaan ja myös innostumaan killan näkyvyyden parantamisesta niin Facebookissa kuin Twitterissäkin. Keskusteluissa sivuttiin myös MPKL:n uutta jäsenrekisteriä. Tapaamisessa sovittiin alustavasti, että vuoden 2014 kiltapäivä järjestetään viime vuoden tapaan Tykistöprikaatin sotilasvalapäivän yhteydessä 22. elokuuta. ■

Jäseneksi ilmoittautuminen

Haluan liittyä jäseneksi (kiltaan)

Nimi

Syntymäaika

Arvo tai ammatti

Olen palvellut yllä mainitussa joukko-osastossa

Katuosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

Maa (jos on jokin muu kuin Suomi)

Allekirjoitus

Arvoisa lukija!

Jos et vielä saa Tulikomentaja-lehteä kotiin Sinulla on mahdollisuus päästä lehden vakinaiseen lukijakuntaan, liittymällä johonkin kiltasivuilla mainittuun tykistökillaan tai -yhdistykseen. Ota yhteys oman joukko-osastosi tai kotipaikkakuntasi lähimmän tykistökillan sihteeriin ja lähetä hänelle oheinen ilmoittautumislomake. Näin varmistat mukanaolosi ase-lajimme uuden lehden lukijakunnassa. Saat kiltasi sihteeriltä tietoja myös muista jäsenyyteen kuuluvista eduista ja tapahtumista.

Tulikomentaja on tykistökilltojen jäsenlehti eikä sitä voi tilata erikseen.

Jääkärikykistön Killan vuoden kiltalainen 2013

SIRKKA OJALA

Ravintola Seiskassa 28. marraskuuta järjestetyssä Jääkärikykistön Killan syyskokouksessa vuoden kiltalaiseksi valittiin tällä kertaa killan hallituksen jäsen **Pekka Ahonen**. Vuoden kiltalainen sai kotiaan koristamaan arvokkaan kiertopalkinnon, killan massiivisen Kranaatti-maljan. Malja on kiertänyt vuoden kiltalaiselta toiselle jo vuodesta 1998 lähtien.

Pekka Ahonen on syntynyt vuonna 1956 Helsingissä ja asustaa nykyään Hattulassa. Pekan perheeseen kuuluvat sotilaskotityötä harrastava

puoliso **Aino** sekä tytär **Hanne**, joka opiskelee Helsingissä.

Varusmiespalveluksensa vääpeli Ahonen on suorittanut Hämeenlinnassa Linnankasarmilla, Jääkäripatteriston (JPsto) Tiedustelupatterissa 15.6.1977–10.5.1978. Alokaskauden jälkeen Pekka kertoi toimineensa patterin toimistoaliupseerina.

Vuoden kiltalainen on kauppiaan poika, joka on myös ollut koko ikänsä töissä kaupan alalla eri tehtävissä, viimeksi kauppiana K-ryhmässä. Pekka kertoi tällä hetkellä toimivansa yrittäjänä usean eri projektin parissa.

Jääkärikykistön Killaan Pekka liittyi kymmenisen vuotta sitten. Hän sanoo maanpuolustustyön aina olleen lähellä sydäntään, ja työkimiehelle sopivin paikka työn tekemiseen on oma tykistökillata. Pekka arvelee tässä olevan

omalla kohdallaan myös verenperintöä – Pekan vaari kun oli aktiivinen Kaartin killan jäsen. Nuorempana Pekka osallistui yhdessä vaarinsa kanssa myös Kaartin killan retkille.

Vuoden kiltalainen on aina valmiina osallistumaan killan järjestämään toimintaan, oli sitten lähes mitä tahansa. Viimeisen kolme vuoden aikana olen itse nähnyt Pekan muun muassa myymässä museotuotteita, pesemässä museon terassikalusteita, killan järjestämässä jokavuotisissa haravointitalloissa kenraali **Ehrnroothin** huvilalla sekä kiltaretkillä niin Rovajärven ampumarjoituksessa kuin Niinialossa Pohjan-kankaalla. Pekan vastuualueeseen killassa ovat kuuluneet jo usean vuoden ajan myös killan lippualiupseerin tehtävät.

Pekan mukaan mukavinta kiltatyössä on samanhenkisten ihmisten tapaaminen ja heidän kanssaan vapaa-ajan viettäminen maanpuolustustyön merkeissä. Lisämausteen toimintaan tuovat mukavat yhteiset kiltaretket. Pekka kertoo

vuoden kiltalaiseksi nimeämisen tuntuvan hyvältä, mutta jatkaa totuuden olevan, että porukalla killan asioita vietään eteenpäin. Kiertopalkinnon ja kunniataulun hän sanoo sijoittaneensa kotonaan kunniapaikalle vitriinin päälle.

Miten killan toimintaa voit sitten kehittää? Pekka toteaa, että uusia jäseniään killa tarvitsee, ja miettii heti perään, miten saisi kotiutuvat varusmiehet innostumaan kiltatoiminnasta. Tuleville varusmiehille Pekka antaa ohjeeksi, että intti on lyhyt aika elämässä mutta antaa hyvät valmiudet moneen asiaan siviilissä. Ei kannata verrata inttiä ja siviilielämää toisiinsa – kun tekee, mitä käsketään, niin hyvin siitä selviää.

Vaikka maanpuolustustyön tekeminen viekin ison osan vapaa-ajasta, kuuluu aktiivisen kiltalaisen harrastuksiin myös Lions-toiminta, golf ja ”äijäjumppa”. Lisäksi Pekka antaa mielellään aikaansa myös lähiseniorien auttamiseen. ■

Raketinheittimet ja raketit

Singapore suunnittelee hankkivansa lisää GMLRS-raketteja ja muuta järjestelmiin kuuluvaa kalustoa. Kauppaan sisältyisi 88 GMLRS Unitary -rakettikasettia, joissa kussakin on kuusi rakettia. Kauppaan kuuluisi myös erilaisia lisätarvikkeita kuten varaosia. Kaupan kokonaishinta on 96MUSD. Vuonna 2010 Singapore otti käyttöön 18 kuorma-auton alustalle rakennettua HIMARS-raketinheittintä. (Jane's Defence Weekly 6 November 2013)

Brasilia suunnittelee modernisoivansa olemassa olevat ASTROS II -raketinheittimien Mk3-versiot Mk3M-tasolle.

Ajoneuvoalustoina säilyvät Mercedes Benzin maastokouromat-autot. Modernisointi on osa ASTROS 2020 -kokonaishanketta, jossa hankitaan 3 kpl Mk6-version pattereita. Modernisointiin sisällytetään useita Mk6-tason ominaisuuksia kuten panssaroitu hytti ja digitaaliset paikannus- ja viestijärjestelmät. (://www.defenseindustrydaily.com/cat/ordnance-guns/guns-artillery-mortars 04 December 2013, id 3.12.2013)

ASTROS-järjestelmän raketinheittin. Kuva: <http://www.janes.com/article/30869/astros-2020-enters-service-with-brazilian-army>

Brasilian armeija on vastaanottanut viisi ensimmäistä ASTROS 2020 Mk 6 -raketinheittinjärjestelmän laukaisualustaa marraskuussa. Ensimmäinen osittain varusteltu patteri toimitetaan helmikuussa 2014, jolloin siinä on kuusi laukaisualustaa, latausajoneuvo, patteriston komentajoneuvo kolmen patterin johtamista varten sekä sääasema-ajoneuvo. (janes.com 27.11.2013)

Ohjukset

Intialainen DRDO julkisti päivitetyn version taktisesta Prahaar-ohjuksesta. Uusi ohjus on nimeltään Pragati. Se käyttää kiinteää polttoainetta ja sen kantama on 60–170 km. Sen osumatarkkuudeksi väitetään 10 m, jolla tarkkuudella vähintään puolet ohjuksista osuu. Edellinen Prahaar-ohjus lensi 140 km etäisyydelle 250 sekunnissa ja kävi 35 km korkeudessa. (Jane's Defence Weekly 6 November 2013)

Syyria on siirtänyt eräitä suorituskykyisiä asejärjestelmiä Hizbollahin valvontaan. Näiden aseiden joukkoon arvioidaan kuuluvaksi myös Scud-ohjuksia sekä ballistisia Fateh-110-ohjuksia ja Fajr-tykistöroketteja. (Jane's Defence Weekly 8 January 2014)

Museoesineet kertovat, osa 16

Kameralla vihollisen kimppuun – Contax III -kamera, Zeiss Jena -objektiivi ja tykistövalokuvaus

TEKSTI: SAMUEL FABRIN, KUVAT: SIRKKA OJALA

Jatkosodan vaiheita esitellään Museo Militariassa laajasti näyttelyrakennuksen toisessa kerroksessa. Hyökkäysvaiheeseen liittyvä Tuuloksen ylimenohyökkäys on saanut oman nurkkauksensa, jossa on esillä tiedustelutoimintaan liittyvää esineistöä: maakaukokuvauslaitteeseen käytetty Contax III -kamera ja Carl Zeiss Jena -kauko-objektiivi. Lisäksi vitriinissä on kaukotähystysputki.

Kokeiluja 1920- ja 1930-luvuilla

Ilmakuvauksen kehittäminen oli Perkjärven leirien ohjelmassa 1920-luvun alusta alkaen. Myös ääni- ja valomittaus olivat tärkeässä osassa leirien tykistötiedusteluohjelmaa. Myös maakaukokuvaus tuli tykistön ohjelmaan vuosikymmenen lopulla. Kenraalimajuri **Nenosen** tavoitteena oli laajentaa mittaustiedustelua myös fotogrammetriselle alueelle, jossa stereokomparaattorin avulla voitiin mitata stereokuvapareissa näkyviä kohteita. Kaukokuvauskokeiluja tehtiin 1930-luvun alussa kuvaamalla kohteita myös haarakiikarin läpi. Valokuvauksen osalta ilmakuvaus ja sen pohjalta tehty kartoitus-työ olivat kuitenkin kehitystyössä etusijalla.

Valokuvausta hyökkäysvaiheessa

Talvisodan tiedustelukuvaustoiminta oli käsittänyt lähinnä ilmakuvauksia. Vuonna 1941 Päämajan kuvaosasto osti Saksasta paljon kaukokuvauslaitteita ja laboratorio- ja painolaitteita. Kaukokuvauslaatikko n:o 1 sisälsi Contax III -järjestelmäkameran sekä Teletessarin 180 mm:n ja 500 mm:n kauko-objektiivit, suotimet, kasetit ja jalustan. Museo Militariassa esillä oleva kamera on siis kyseinen Contax III, mutta objektiivi on 500 mm:n Carl Zeiss Jena -kauko-objektiivi.

Jatkosodan hyökkäysvaiheessa tykistötiedustelu erilaiset kuvaustavat mukaan lukien oli aktiivista etenkin Laatokan pohjoispuolella toimineessa VI armeijakunnassa (ennen sotaa I ja V AK). Sen tykistökomentaja eversti **Bror Kraemer** oli pian talvisodan jälkeen koonnut tykistöosastonsa päteviä tykistötiedustelun asiantuntijoita kuten **Laaksovirran** veljekset: valokuvauskemian asiantuntijan luutnantti **Eero Laaksovirran** ja valokuvaajan, vielä asevelvollisen **Lauri Laaksovirran**. He keskittyivät erityisesti maakaukokuvaukseen ja karttapainatuksiin. Jatkosodan liikekannallepanossa tykistöosaston tiedustelutoi-

miston vahvennukseksi perustettiin erityinen kuvauselin, johon kuului luutnantti Lauri Laaksovirran johtama valokuvaustoimisto.

Kuvauksia tehtiin läpi hyökkäysvaiheen. Korpiselässä hyökkäys pysähtyi puna-armeijan vahvasti varustettuun puolustusasemaan, jolloin keskeisten bunkkerien sijainnit selvitettiin muun muassa tykistön maakaukokuvaajien valokuvien avulla. Sijaintien selvityä tykistön tuli kohdistettiin erityisesti näihin kohteisiin. Hyökkäyksen ensimmäinen vaihe pysäytettiin lopulta Tuulosjoelle, josta lähdettiin eteenpäin vasta syyskuun alussa.

Hyökkäyksen ollessa pysäytettynä etulinjasta tapahtuva maakaukokuvaustoiminta vilkastui, ja sen avulla selvitettiin esimerkiksi pesäkkeiden sijainteja ja asemien yksityiskohtia. Näillä tiedoilla täydennettiin muun tykistötiedustelun tuloksia. Tuuloksen ylimenohyökkäys alkoi lopulta 4. syyskuuta. Hyökkäyksen tulivalmistelu oli hyökkäysvaiheen mittavin. Tykistötiedustelun avulla oli selvitetty tarkat maalit, joita vastaan voimakas valmistelu kohdistettiin. Hyökkäys onnistui, ja eteneminen kohti Syväriä jatkui.

Hyökkäysvaiheen aikana Hangon rintamalla käytiin

asemasotaa, joka mahdollisti myös laajan kuvaustoiminnan. Maakaukokuvauskin oli siellä eräs tykistötiedustelun laji. Erikoista toiminnassa oli, että kuvauksia suoritti siviilimies, maisteri **Stenberg**. Hän kuvasi kohteita elo-syyskuussa ja jätti kuvat tykistökomentajan käyttöön. Kuvilla tarkennettiin tähystystulosten paikanmäärittäyksiä.

Kuvaustoimintaa asemasodan aikana

Rintamalinjat vakiintuivat asemasodan ajaksi. Tykistötiedustelutoiminta ei kuitenkaan hiljentynyt, pikemminkin tehostui ja kehittyi. Maakuvauksen osalta tulenjohto- ja tähystyspaikoilta alettiin ottaa panoraamakuvia. Panoraama- eli pyörökuvausta kehiteltiin etenkin VI AK:ssa Syvärillä, mutta asemasodan aikana se otettiin käyttöön myös Kannaksella. Kuvaustoiminta ei ollut suinkaan vaaratonta. Vihollisen tarkka-ampujat olivat alituinen uhka. Etulinjassa piti liikkua varovasti eikä tulenjohtopaikkoja saanut liikkumisilla paljastaa. Välillä kuvat oli pakko ottaa haarakiikariin sovitun kamerasovituksen avulla.

Panoraamakuvauksessa käytettiin tavallisesti Contax III -kameraa ja 180 mm:n objektiivia. Kuvia otettiin siten, et-

tä vierekkäisten kuvien peitto oli noin 60 %. Näin otetuista kuvista koottiin panoraamakuva, johon merkittiin esimerkiksi sulkumaalit ja muut tärkeät kohteet sekä niihin suuntaluvut. Panoraamakuvaus olikin havainnollinen tapa näyttää vaihtuville tähyistäjille ja tulenjohtajille keskeiset maastonkohdat maaleineen. Kuvausta varten kehitettiin sodan aikana myös oma kameransa, panoraamakamera m/44, jolla voitiin pyörähtävän objektiivin avulla ottaa suoraan 180°:een panoraamakuva.

Koko asemasodan ajan tehtiin myös pistemäistä maakaupunkokuvausta, jolla selvitettiin vihollisen asemia, tarkennettiin olemassa olevia tietoja ja tarkkailtiin esimerkiksi tähyistävissä olevaa liikennettä. Kaukokuvaus olikin tehokkaimmillaan juuri asemasodan aikana. Erilaisia tykistökuvausten sovellutuksia tutkittiin monella taholla, mutta kuvauskäytännöt eivät ehtineet sodan aikana kaikin osin vakiintua. Ennen sodan loppua elokuussa 1944 ehdittiin vielä julkaista ohjevihko *Tykistövalokuvausohjeita N:o 1*, josta tosin otettiin vain 50 kappaleen painos. Julkaisun esipuheessa tykistönkenraali Nenonen antoi jo saavutetuista tuloksista kiitosta:

”Tykistövalokuvaus on meillä varsinaisesti päässyt kehittymään vasta käynnissä olevan sodan aikana. Jo nyt saavutetut tulokset ovat osoittaneet, että tämä palvelushaara on voinut antaa niinhyvin varsinaiselle tykistötiedustelulle, kuin muiden aselajien tiedustelullekin arvokkaita tietoja.” Valokuvaustoiminta oli siis jatkosodan vuosina täyttänyt hyvin paikkansa osana tykistötiedustelua. ■

Lähteitä:

Paulaharju, Jyri: Tykistömme kehto – Perkjärvi. Suomen Kenttätykistön säätiö 2001.

Paulaharju, Jyri: Tykistötiedustelu iskee – Kuvatulkintaa ja tiedustelua sodissamme. Tykkimiehet ry 2004.

Tykistövalokuvausohjeita N:o 1. Päämajan kuvaosasto. 1944.

Maanpuolustushenkien ilta Hennalassa

Maanpuolustushenkien illan avasi Lahden Seudun Tykistökillan puheenjohtaja Jorma Sovinen.

SIRKKA OJALA

Lahden Seudun Tykistökillä järjesti viimeistä kertaa syyskokouksensa ja sen jälkeen kaikille avoimen maanpuolustushenkien illan Hämeen Rykmentin esikunnan auditoriossa 27. marraskuuta. Rykmentti on antanut killan toimintaan vahvan tuen kuluneina toimintavuosina. Jatkossa killan onkin etsittävä uusia yhteistyökumppaneita ja vaihtoehtoisia paikkoja tilaisuuksien järjestämiseksi, kun rykmentin portit sulkeutuvat.

Maanpuolustushenkien illan esiintyjänä oli valtiotieteen

tohtori **Markku Jokisipilä**. Esiintyjä kertoi olleensa Hennalassa edellisen kerran vuonna 1992, jolloin hän oli lähtenyt siviiliin Puolustusvoimien urheilukoulusta. Jokisipilän piti mielenkiintoisen luennon, joka pohjautui kirjaan *Kolmannen valtakunnan vieraat – Suomi Hitlerin Saksan vaikutuspiirissä 1933–1944*.

Kirja on syntynyt Markku Jokisipilän ja toimittajan **Janne Könösen** yhteistyön tuloksena. Jokisipilä kertoi kirjaa edeltäneen seitsemäntoista vuoden tutkimuksen ai-

hepiirin parissa. Kirja ei ole kronologinen kaiken kattava yleisesitys vaan pyrkimys kokonaistulkintaan siitä mistä Suomen ja Hitlerin Saksan suhteissa perimmiltään oli kysymys. Kirja esittelee kaksi päälinjaa: sotilas- ja kulttuuri-suhteet. Esitys ja juuri ilmestynyt kirja kiinnostivat lahtelaisia, ja luennon jälkeen virisi vilkas keskustelu aiheesta. Laatikollinen kirjojakin hävisi ennätysajassa uusille omistajille, ja loput kirjasta kiinnostuneet kirjoittivat nimensä pitkään tilauslistaan. ■

Jokisipilän maininta, että Saksa toimitti Suomelle aseita talvisodan aikana Ruotsin kautta nykyrahassa mitattuna 470 miljoonalla eurolla, aiheutti runsasta pohdintaa kuulijoiden keskuudessa.

Satakunnan Tykistörykmentin rahasto 1954–1985

"Rahaston väki" vasemmalta: tilitysau, ylik Hannu Vettenranta, kassanhoitaja Aune Ahonen, konekirjoittaja Terttu Koistinen, taloudenhoitaja Esko Kujanpää, konekirjoittaja Karin Diktonius ja tilitysau, sotmest Leo Hiirvikangas.

Esko Kujanpää.

KUVAT: HANNU VETTENRANNAN ARKISTO

Rahaston ovi kävi jatkuvasti. Kulkijat näyttivät tyytyväisiltä. He olivat saaneet hyvää kohtelua. Kaiken takana oli ihminen. Kärsivä ja rakastava, tehtävänsä koulutettu, palvelujen antaja.

Rahaston tehtävänä oli hoitaa joukko-osaston maksutehtävät, saatavien periminen ja toteuttaminen. Lisäksi hoidettiin monia sosiaalipuolen asioita, koska varsinaista sosiaalialan asiantuntijaa ei tuolloin vielä ollut.

Rahastonhoitajaksi

Ottaessani rahastonhoitajan tehtävät vastaan legendaariselta **Mauno Peltoselta** muistui mieleeni yksi hänen monista neuvoistaan: "Älkää pyrkikö heti kaikkea muuttamaan toisenlaiseksi vaan kokeilkaa, miten entinen järjestelmä toimii. Perinteitä tulee vaalia. Aina ei löydy korvaavaa vaihtoehtoa." Olipa kysymys miten tahansa, Mauno Peltonen oli vaikutukseltaan ammattitiedon ja -taidon jättiläinen. Hän perehdytti itse alaisensa ystävällisellä ja ohjaavalla otteellaan ja teki meistä vastuullisia toimihenkilöitä. Meistä tuli ihan "Peltosen näköisiä ja oloisia".

Tilinpäällisesti liitetyt

Joukko-osastoon, jolla oli taloushallinnossa alitilittäjän tai tilintekijän asema, voitiin liittää tilinpäällisesti myös muita joukko-osastoja tai laitoksia. Niinialossa sijaitsivat joukot kuuluivat ilman muuta Satakunnan Tykistörykmentin "satelliitteihin". Sen lisäksi muun muassa PLM:n rakennustyöt tukeutuivat rahaston henkilökunnan palveluksiin manuaalisen palkkojenmaksun osalta. Myös Metsätoimisto pyysi rahaston palveluksia palkanmaksutapahtuman todistajana. Metsäteknikko otti mukaansa rahastonhoitajan varmistamaan, että jokainen listaan merkitty mies oli todella olemassa.

Työ tunnetilojen herättäjänä

Kirjanpito ja laskentatoimi ei ollut kuivaa ja hengetön-

tä vaan täynnä rikkaita kokemuksia. Niinialossa oli vanha saha puolustuslaitoksen tarpeita varten. Työväkeä oli kahdeksan miestä. Työtä ei ollut aina koko vuodeksi, mutta se oli kuitenkin hyvä "leivänliisä".

Palkanmaksupäivänä sahan työnjohtaja tuli jonossa ensimmäisenä, muut seurasivat häntä. Kastuneet työpuserot toivat sahanpurunmakuisen lemun. Moni asetti lakinreuhkansa ja kintaansa ikään kuin he olisivat harjoitelleet sitä. Tilanne oli miltei juhlallinen. Heidän katseessaan oli tuikahdus ihmisen lämpöä ja iloa. Nuo ahavoituneet kasvot rypyineen eivät olleet vastenmielisiä – päinvastoin. Tässä hetkessä asui ihmisen onnellisuus.

Muistan ikäni myös erään työpäivän, jolloin rahastoon laahautui jalaton mies. Hänen onnistui heittäytyä istumaan tuolille. Miehen kädessä oli 50 markan seteli. Hän oli tullut maksamaan kaivon

vuokraa, kun oli saanut puuputkilla vedetyn vesijohdon tilalleen. Kuultuani hänen nimensä etsin vedenotosta tehdyt sopimukset. Kävi selville, että hän oli asunut äitinsä kanssa lähistöllä niin sanotussa metsänvartijan talossa. Äiti oli odotusaikanaan saanut luvan polttopuiden keräämiseen. Keräyksen yhteydessä puunranka oli osunut äitiin. Katselin miehen vaappuvaa meenoa käsin poljettavalla invalidipyörällään ja itkin. Käteeni jäi tupakka, jonka urhoollinen vuokravelastaan huolehtiva mies oli tarjonnut.

On myönnettävä, että ihmisen palveleminen rahastossa kasvatti meitä kaikkia. Mainittakoon esimerkiksi lopputilien maksaminen, joka saattoi olla raskasta. Kun rakennus tai muu oli saatu valmiiksi, se ei ollutkaan kaikille ilon päivä. Oli kiiteltä arkitekitejä, yhteistyökumppaneita ja rakentajia. Timpurit, raudoittajat ja betonimiehet olivat hiljaisia.

Ihmisten epätoivo käväisi myös rahastossa. Se merkitsi huolien syväkyntöä, joka otti meidät ainakin hetkeksi mukaansa.

Rahaston väen illanviettoa Leo Hirvikankaan kodissa. Vasemmalta Karin Diktonius, Ilona Kujanpää, Esko Kujanpää, Asko Koistinen, Leo Hirvikangas, Terttu Koistinen ja Eliina Vetteranta.

Menoja oli leikattava

Vaatus menojen leikkaamisesta ei ole suinkaan uusi asia. Sitä on vaadittu puolustusvoimissa sodan jälkeen jatkuvasti. Tuolloin siinä mentiin vieläkin pidemmälle aina pieniin kuluihin saakka. Tästä esimerkkinä voidaan muistaa kirjekuorien kääntäminen. Liimaa sai Talousvarikolta. Iso kuori voitiin viivoittaa neljään osaan ennen kääntämistä. Sen jälkeen se käännettiin ja lähetettiin toiset neljä kertaa. Samaa kääntämisen periaatetta noudatettiin myös laskukoneen paperirullan suhteen. Käärrittiin ja käännettiin. Lyijykynä käytettiin kokonaan. Puinen jatkovarsi teki tämän mahdolliseksi.

Kasarmialueella kuljetukset suoritettiin hevosella. Rahasto sentään sai auton palkkarahojen noutoa varten. Perusteena olivat turvallisuusnäkökohdat. Konttorikoneita oli vähän, mutta niitä huollettiin hyvin. Sähkökäyttöisiä yhteenlaskukoneita oli vain yksi. Muut olivat käsikäyttöisiä. Ongelmia niiden riittävydestä ei kuitenkaan ollut.

Henkilökunta

Kun kirjoitan tähän muutamia nimiä, tunnen kaipaavani heistä jokaista. Toisaalta muistan joitakin kasvoja, mutta nimi on unohtunut. On myös niitä, jotka ovat jo poistuneet ”viimeiseen iltahuutoon”. Minulle itselleni on suotu nähdä pitkään ”omaa vanhuuttani”. Täytän parin vuoden päästä 90 vuotta.

Kertomuskauteni ajalta on erityisesti mieleeni jäänyt muutamia nimiä: rahastonhoitaja **Mauno Peltonen**, josta jo aikaisemmin kerroin; **Terttu Koistinen**, joka nuorena vastavalmistuneena tyttönä tuli konekirjoittajaksi rahastoon tehden siellä pitkän päivätyön; kassanhoitaja **Aune Ahonen**, joka tunnettiin aurinkoisesta ja palvelevasta luonteestaan; **Leo Hirvikangas**, vahva persoona, tilimies, joka uskollisesti hoiteli vaatimatonta senaikaista ”hieinoa” kirjanpitokonetta. Myöhemmin nuoremman tilitysaliupseerin toimia hoitivat **Olli Kankaanranta** ja **Hannu Vetteranta**.

Tilinpitohenkilökuntana olimme kaikin tavallisia ”Jumalaa pelkääviä” maalaisia. Keskinäiset ihmissuhteet oli-

vat kunnossa, ongelmia ei ollut. Juuri yksilöllisyys teki henkilökunnasta vahvan. ”Rahastoperhe” tunnettiin, siihen luotettiin. Olimme toinen toisemme ”kainalosauva”. Ylhäältäpäin tullut ohjaus oli selvää ja sitä oli suhteellisen helppo toteuttaa ja noudattaa. Sotilaslääni järjesti vuosittain koulutus- ja neuvottelupäiviä.

Rahasto kehityksen kyydissä

Rahaston työ määrä väheni, kun palkkojen maksu siirrettiin PLM:n Maksuliiketoimiston hoidettavaksi pankkien kautta. Myöhemmin myös haittatyölisien laskenta ja maksuunpano tapahtui pankkien välityksellä. Maksuperusteet ilmoitettiin rahaston toimesta. Jokaisessa työyksikössä oli oma työaikakirjanpitäjä. Oli selvää, että tehtävä ei ollut helppo. Toisistaan poikkeavia tulkintoja selviteltiin ja odotettiin PLM:n kannanottoja.

Kehitystä ja työtä säästäviä muutoksia tapahtui muutoinkin kertomuskauden aikana. Tarkastajat vaihtuivat ja ajatusmallit muuttuivat. Pienen pienten asioiden tilalle tulivat uudet haasteet. Koko yh-

teiskunnassa tapahtui tehokkuuden arvostamisessa uusi käänne. Ihminen on kuitenkin edelleen se tärkein tekijä kokonaisuuden yhtenä osana. Koneet helpottavat ja nopeuttavat työtä, mutta ihmisen ajattelee ja miettii uutta ja vaihtoehtoja.

Ympyrä sulkeutuu

On paikallaan todeta lopuksi, että itse kirjanpidon sisältö lienee sama ilmeisesti maailman tappiin saakka. Samoin sen kameraalinen osa seuraa määrärahojen käyttöä ja ohjaa suunnittelijoita. Tässä suhteessa rahastolla on erittäin suuri vastuu. Päälystölle annettu tieto on oltava ehdottomasti tarkistettu ja oikea. Tässä ”Mauno Peltosmaiset opit” ja opetukset ovat kunnan arvoisia. Hän oli avannut määrärahojen myöntämispäätöksen mukaisen ”apukirjanpidon”. Näin tein minäkin hänen mallinsa mukaan. Perinne jatkokoon.

Kankaanpään Lottienkujalla keväällä 2013

*Esko Kujanpää
Taloustirehtööri,
Talousskapteeni evp*

Antero Raevuori:
Hävittäkää Helsinki!
OTAVA, tammikuu 2014, ISBN: 9789511273455

70 vuotta ilmatorjuntavoitosta

ERKKI WUOLIJOKI

Antero Raevuori on julkaissut vuoden alussa ansiokkaan kuvauksen Helsinkiin vuonna 1944 kohdistuneista pommituksista. Otavan kustantama kirja *Hävittäkää Helsinki* on 320-sivuinen paketti ihmisistä ja tapahtumista molemmin puolin ilmarintamaa.

On kaikille selvää, että Suomi kärsi kaikkien aselajien materiaalisesta alivoimasta Neuvostoliiton hyökätessä vuonna 1939. Tämä koski myös ilmatorjuntaa ja sen tukilajeja. Kun kesällä 1943 S/S Baltic -laivan kyydissä saatiin kolme Würtzburg Dora -tulenjohtotutkaa ja 88-millisten ilmatorjuntatykkien ammuksia, oli Ilmatorjuntarykmentti 1:n komentaja everstiluutnantti **Pekka Jokipaltio** enemmän kuin tyytyväinen antaessaan tutkille peitenimen *”Irja”*. Kaksi tutkaa jäi pääkaupunkia puolustamaan, ja yksi vietiin Kotkaan. Mäntyluotoon oli saapunut S/S Norma

mukanaan kaksi Freya-ilma-
valvontatutkaa, joille oli an-
nettu nimeksi *”Raija”*. Vielä
purettiin laivasta kolme Irjaa,
joten rykmentin kaikilla nel-
jällä Helsingin raskaalla pat-
teristolla oli omat tulenjohto-
tutkansa, jotka pystyivät tuke-
maan myös toisten eri puolilla
pääkaupunkia sijaitsevien pat-
terien toimintaa.

Ilmatorjunnan tukena oli
tutkien lisäksi valoheitinyk-
sikköjä. Näillä oli kuulosuun-
ninlaitteita sekä haku- ja seu-
rantavalonheittimiä. Tutkien
kantama oli jopa 30 kilomet-
riä, valonheittimien 10 15 ki-
lometriä ja raskaiden kanuu-
noiden kuudetta kilometriä.
Pattereiden ja tukiyksiköiden
apumiehistönä toimivat van-
hukset, koulupojat ja lotat.

Neuvostoliitto keskitti Hel-
sinkiä vastaan jopa 900 pom-
mikonetta yhdessä hyökkäyk-
sessä, joten ilmatorjuntaryk-
mentti 1:n tehtävää olisi ol-
lut helppo arvioida mahdotto-
maksi, vaikkakin käytössä oli
kaikkiaan puolisen sataa ka-
nuunaa.

Puolustusvoimien strateginen
kumppani Millog Oy vastaa
maavoimien ajoneuvo- ja panssari-
kaluston, ase- ja elektroniikka-
järjestelmien ja -laitteiden asennuksista,
modifikaatioista ja kunnossapidosta
sekä osallistuu maavoimien
materiaalihankkeisiin.

Millog

www.millog.fi

Millog Oy
Hatanpään valtatie 30
33100 TAMPERE
Puh. 020 469 7000

Kuinka kävi?

Koska kaikkia hyökkäviä koneita ei olisi millään ehditty ampua alas, valittiin taktiikaksi koneiden pääsyn estäminen pääkaupungin yläpuolelle. Kaupungin taivas jaettiin kolmeen sulkuvyöhykkeeseen. Korkeavuorenkadun kallioluolasta johdettiin tulta ammuttaen sulkuja aina tarvittavalle vyöhykkeelle. Heti kun kone oli pudottanut pomminsa, siihen kohdistunut tuli lopetettiin. Näin vihollislentäjät oppivat, että mitä kauempaan he pudottavat lastinsa, sitä turvallisemmin he pääsevät kotiin.

Everstiluutnantti Jokipaltion määräyksestä öisin käytävistä ammuksista oli porattu pois tuuman verran räjähdettä ja laitettu tilalle magnesiumia. Näin saatu räjähdysen valovoima oli monikymmenkertainen tavalliseen ilmatorjuntakranaattiin verrattuna, joten lentäjiltä katosi näkökyky kaupunkia lähestyessään. Koneet eivät edes yrittäneet tulla tulimyrskyn läpi vaan pudotti-

vat lastinsa jo ennen kohdetta kääntyäkseen takaisin.

Kun Vuosaaren suunnalla lisäksi poltettiin halkoja, luuli vihollinen kaupungin olevan siellä. Suurpommitusten aiheuttamat inhimilliset tappiot ja vauriot jäivät varsin vähäisiksi. Helsinki oli pelastunut.

Suosittelava kirja

Raevuoren kirjassa lähestytään sotatilannetta paitsi poliitikojen näkökulmasta myös viholliskoneen ohjaamosta. Lukuisat kirjoittajan tekemät haastattelut ja yksityiskohtaiset kuvaukset ihmisistä ja tekniikoista antavat runsaasti valaistusta palapeliin ja puolustukseen, jotka suurpommitus aiheuttaa. Ajoittain kirja tarjoaa myös jännitystä. Suosittelem. Historia opettaa. ■

Antero Raevuori (s. 1937) on kokenut toimittaja sekä urheilun ja sotahistoriaan erikoistunut tietokirjailija. Hän on julkaissut kolmisenkymmentä kirjaa ja toiminut lisäksi kääntäjänä.

Espeen Tapiolan keskustassa oli yksi ilmatorjuntapatteri. Muistomerkkinä on 75 mm Bofors-tykki. Lähtönopeus oli noin 750 m/s ja kantama jopa kuusi kilometriä. Muistomerkkin on pystyttänyt Tapiolan kilta ry.

Tapiolan muistomerkkitykin laatan teksti:

Helsingin suurpommitusten aikana helmikuussa 1944 kohdistui kaupunkiin 2120 lentoa.

Kaupunkia puolusti ilmatorjuntarykmentti 1 komentajanaan everstiluutnantti **Pekka Jokipaltio** ja torjuntapäällikkönään kapteeni **Aake Pesonen**.

Rykmentin keskitetyn torjunnan ansiosta putosi noin 20.000 pudotetusta pommista kaupunkialueelle vain noin 800. Muut putosivat kohdealueen ulkopuolelle.

Nykyisen Tapiolan alueella tykkimäellä toimi 1942–1944 raskas ilmatorjuntapatteri 32. Länsipatterin aseistuksena oli neljä 76 mm ilmatorjuntakanuunaa. Yksi tällainen kanuuna on pystytetty Tapiolan ilmapuolustuksen muistomerkiksi joka paljastettiin 13.10.1992.

Tapiolan Kilta ry

www.hyvinkaanliikenne.fi

ETELÄ-HÄMEEN
Osuuspankki

MAINOSPALVELU V. MYLLYMÄKI

ANNA-LEENA HÄRKÖNEN - COSTELLO HAUTAMÄKI - HEIKKI PAAVILAINEN

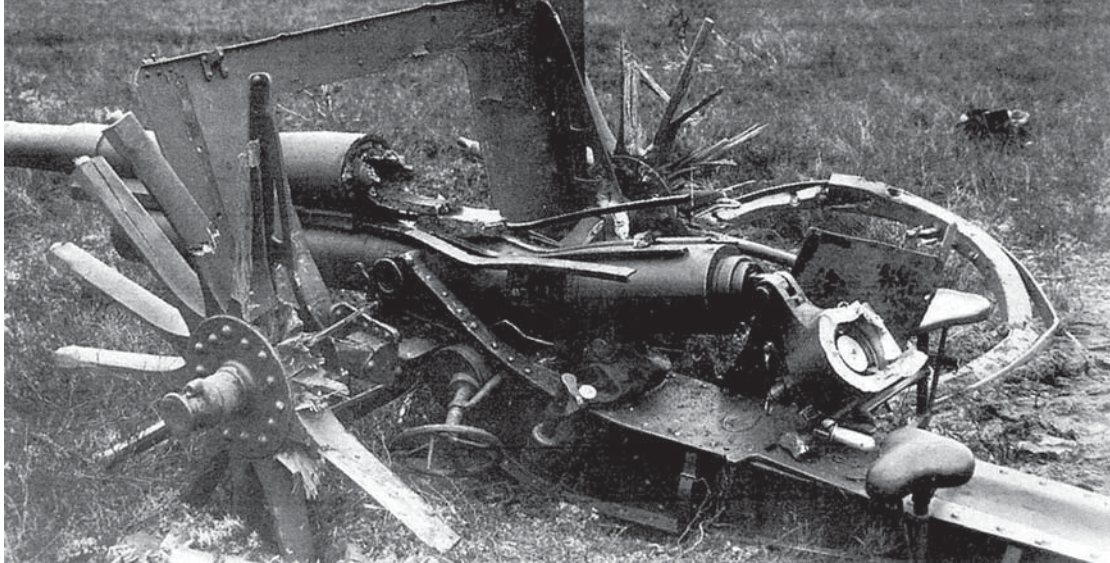
**KERSANTTI
KAROLINA**
-MUSIKAALI

ENSI-ILTA 13.2.2014 VANAJA-SALI
HÄMEENLINNAN TEATTERI

Tapahtui Perkjärven leirillä

TEKSTI: VELI KAURANEN, KUVA: AHTI PAULAHARJU

Suomen itsenäisyyden alkuvuosikymmeninä tykistöllämme oli harjoitusalue Karjalan kannaksella Suomelle kuuluneen Uudenkirkon kunnan Kaukjärvellä. Vanhojen tykkipiirien mielisissä leiri väikkyy tarunhoitoisena ja kaukaisena paikkana. Perkjärven liittyy kuitenkin muutamia murheellisiakin muistoja. Yksi sellaisista on putkiräjähdyksellä 1928.

Putkiräjähdyksiä

Kesäkuun 21. päivänä Kenttätykistörykmentti 3:n muodostama harjoituspatteristo oli ammunnoissa. Yksi tulipatteri oli saanut varastopakkausissa olleita ranskalaisia laukauksia, joiden syytintä ei patteriupseeri, luutnantti **Pekka Jokipaltio** entuudestaan tuntenut. Hän arveli syyttimessä olevaa kierukkasokkaa kuljetusvarmistimeksi mutta ei kuitenkaan käskenyt poistaa sitä. Ammunta sujui normaalisti eikä tulenjohtopaikalla ollut patterin päällikkö, jolle asiasta oli ilmoitettu, huomannut mitään poikkeavaa ammusten räjähdyksessä.

Seuraavana päivänä oli sama patteri ammunnoissa, mutta patteriupseerina oli nyt luutnantti **Torsten Chydeni-**

us. Hän käski saamiensa ohjeiden mukaan poistaa ennen lataamista kierukkasokat, joita edellisen päivän perusteella pidettiin kuitenkin kuljetusvarmistimena.

Patteri sai tulikomennon ja tykeille annettiin komento ”lataa”. Kun seuraava komento ”yhteyslaukaus – huomio – tulla” kajahti, peittyi patterin tuliasema savuun, pölyyn ja valtavaan räjähdykseen. Kahdessa tykissä oli tapahtunut putkiräjähdyksellä, tykkien vieressä makasi silpoutuneita miehiä. Kuultiin haavoittuneiden valitusta. Tykit tuhoutuivat täysin.

Surmansa sai heti neljä tykkimiestä, yksi menehtyi myöhemmin vammoihinsa. Onni onnettomuudessa oli, että vain kaksi tykkiä ampui – yhden tykin laukauksen pohjannalli petti ja yksi ei voinut ampua maastoesteiden vuoksi. Tapauksen johdosta koko leiri hiljeni, ja liput laskettiin puolitankoon.

Seuraavana päivänä, juhannusaattoon, vainajat siirrettiin ambulansseilla Viipurin sotilassairaalaan. Sairaankuljetussaattoon seurasi soittokunta ja kaatuneiden tykkimiesten oma patteri valjastettuna. Tykistön tarkastaja, kenraali **Nenonen**, seurasi jalan kun-

niapatteria. Hänen jäljessään marssi Kenttätykistörykmentti 3. Kenttätykistörykmentit 1 ja 2 olivat järjestäytyneet ”Pyhälle tielle” kunnianosoitukseen surusaattueen sivuuttaessa pääleirin.

Oli Perkjärven leirillä sattunut aiemminkin putkiräjähdyksiä. Kesällä 1918 saksalaisessa opetuspatterissa yksi tykki tuhoutui ja kolme saksalaista tykkimiestä sai surmansa. Myöhemmin sattui putkiräjähdyksellä Kenttätykistörykmentti 1:ssä ja Raskaassa Tykistörykmentissä, molemmat onneksi ilman henkilövahinkoja.

Suutareita

Nykyisiäkin tykkimiehiä on kielletty koskemasta ampumakentältä löytyneisiin räjähtämättömiin ammuksiin tai niiden osiin. Näin oli myös Perkjärvellä. Onnettomuuksia kuitenkin sattui. Pahin ”suutarin” aiheuttama onnettomuus tapahtui 1.8.1928. Jotkut varusmiehet olivat tuoneet räjähtämättömän sirpalekranatiin teltaansa. Aluksi se oli piilotettuna, mutta 1.8. kranatti otettiin esiin joukolla tarkasteltavaksi. Kranatti räjähti haavoittaen pahasti seitsemää miestä, joista kaksi kuoli muuttaman tunnin kuluttua.

Tykistön tarkastajan ollessa kerran illalla ratsastamassa hän tapasi äsken saapuneen vänrikin kuljettamassa räjähtämättömää ammusta kohti leiriä. Tapahtuma johti kuulusteluun, jonka jälkeen vänriki ja hänen esimiehensä saivat kutsun leirin esikuntaan. Molemmat odottivat jännittyneinä, minkä rangaistuksen tykistön tarkastaja antaisi. Kenraali Nenonen luki teki jälle pitkän arestirangaistuksen päävartiosta ja ilmoitti lisätoimenpiteenä: ”... sen jälkeen vänrikki siirretään rannikkotykistöön, siellä ei ole suutareita.”

Eräs luutnantti oli tuonut majoitusparakkiin löytämänsä srappnellin, josta oli syytyn lentänyt pois. Luutnantti sijoitti srappnellin tuolinsa viereen, asettui tuolilleen jalat pöydällä ja syytytti sikarin. Hän varisti sikarinsa tuhkaa huomaamatta srappnellin kuoreen. Kuuma tuhka putosi suoraan ruutikanavaan ja koko srappnellin kuulalataus puhaltui ylös tehden ammottavan reiän parakin kattoon. ■

Lähde: Jyri Paulaharju: Tykistömme kehto – Perkjärvi: Kaukjärven ampumaleiri 1918–1939

Tykkimies 2014 ilmestyy 6.3.

Tykkimies 2014 -kirja julkaistaan 6.3.2014. Kirjan päätoimittajana on majuri **Antti Pirinen** ja toimitussihteerinä majuri **Tero Mäenpää**.

Julkaistava kirja on numeroltaan 30. Kirjan teemanä on uudistettu taistelutapa. Kirja sisältää perinteisesti tykistökooulutusta antavien joukkojen sekä tykistöisten kiltojen katsaukset vuosilta 2012–2013 sekä asiantuntija-artikkeleita mm. tykistön kehittämiseen liittyen.

Jokaisen tykkimiehen kirjastoon kuuluvaa teosta myydään hintaan 10 euroa (+postikulut).

Kirjoja on saatavissa Museo Militariasta, killoista ja Maavoimien esikunnasta.

Tilaukset Maavoimien esikuntaan voi osoittaa majuri Tero Mäenpäälle mieluiten sähköpostilla tero.maenpaa@mil.fi tai puhelimitse 0299 410 473.

Päivitä tietosi, tilaa omasi!

RAVINTOLA SEISKA

Avoimena ark. 8-15, muulloin tilauksesta

Lounas noutopöydästä arkisin klo 10.30-13.30

Kokoukset ja koulutuspäivät sujuvasti:

- useita kokouskabinetteja
- peruskokoustekniikka
- tilava saunaosasto ja ruokailutila soveltuu myös kokouskäyttöön

Perhejuhlat helposti, kysy tarjous.

Tarjoamme kaikille aselajikilloille mahdollisuuden retkiensä yhteydessä edulliseen ruokailuun.

A-oikeudet. Ota yhteyttä.

RAVINTOLA SEISKA

Suomen kasarmi rak 7
13130 Hämeenlinna
Puh: (03) 67 43 433 tai 040 451 5229

www.kerhoravintolaseiska.fi

S-posti: ravintola@kerhoravintolaseiska.fi

Merkkipäiviä

Muun muassa seuraavat tykki- ja heitinmiehet sekä kiltaveljet ja kiltasisaret eri puolilta maata (viettävät ja viettävät merkkipäivään maaliskuu-kesäkuussa 2014).

2.3.	Tuovila Erkki	Kankaanpää	50 v
1.4.	Koskimies Jaakko	Espoo	80 v
1.4.	Turkki Pekka	Mäntyharju	60 v
4.4.	Honko Erkki	Honkajoki	94 v
6.4.	Käyhkö Esa	Helsinki	70 v
9.4.	Erkkilä Elja-Pekka	Tampere	65 v
9.4.	Jusslin Mika	Espoo	50 v
10.4.	Korpela Eero	Oulu	70 v
10.4.	Rytivaara Seppo	Paltaniemi	60 v
11.4.	Torttila Lauri	Riihimäki	85 v
12.4.	Kangasniemi Olavi	Tampere	85 v
13.4.	Niiva Vesa	Savitaipale	50 v
16.4.	Vettenranta Eliina	Kankaanpää	70 v
17.4.	Tikkanen Björn	Helsinki	90 v
18.4.	Mäkinen Pertti	Katinala	60 v
19.4.	Rämä Timo	Espoo	50 v
21.4.	Termala Pekka	Kankaanpää	75 v
25.4.	Holmroos Jorma	Riihimäki	70 v
25.4.	Hutka Markku	Ruotsinpyhtää	50 v
25.4.	Pöyry Risto	Vanhamäki	60 v
29.4.	Herranen Harry	Valtimo	50 v
29.4.	Korkeamäki Oiva	Oulu	70 v
30.4.	Rytkönen Jorma	Kankaanpää	60 v
1.5.	Ala-Lahti Arvo	Ilmajoki	90 v
1.5.	Lähtenmäki Ahti	Niinisalo	75 v
5.5.	Inkilä Seppo	Savitaipale	50 v
7.5.	Asplund Ingmar	Ekenäs	70 v
11.5.	Hietikko Olavi	Kankaanpää	90 v
12.5.	Jaakkola Jouko	USA	70 v
17.5.	Liukkonen Eino	Mikkeli	90 v
21.5.	Warinowski Milko	Hämeenlinna	50 v
25.5.	Pentti Jorma	Oulu	70 v
1.6.	Kulmala Antti	Kankaanpää	70 v
2.6.	Hakamaa Arvo	Seinäjoki	80 v
14.6.	Komonen Seppo	Kangasniemi	70 v
16.6.	Toija Reijo	Hyrylä	85 v
19.6.	Laitinen Jorma	Mikkeli	70 v
22.6.	Lantta Kalevi	Savitaipale	70 v
22.6.	Rantala Hannu	Tervakoski	65 v
26.6.	Rättö Antero	Hämeenlinna	70 v

Tulikomentoja onnittelee merkkipäivään viettäneitä ja viettäviä.

Edellisessä lehdessä oli painovirhe Erkki Tuovilan kohdalla. Erkki täyttää 2.3.2014 50 vuotta, eikä suinkaan vielä kuuttakymmentä. Virhe on tapahtunut merkkipäiväluettelon kokoamisen yhteydessä. Toimitus pahoittelee.

Mikäli et halua, että merkkipäiväsi julkaistaan Tulikomennoissa, ilmoita asiasta ennen seuraavaa aineistopäivää 12.5.2014 oman kiltasi sihteerille, jolta tiedot merkkipäiväluetteloon tulevat. Mikäli taas merkkipäiväsi puuttuu luettelosta, se voi johtua siitä, että tieto tai syntymäaikasi puuttuu kiltasi jäsenrekisteristä tai kiltasi ei ole toimittanut merkkipäivätietoja toimitukselle aineistopäivään mennessä.

Jyrkänkoski on elävä ja kiinnostava ulkomuseo

Entisöityä taisteluhautaa

TEKSTI: HEIKKI PITÄJÄMÄKI, KUVAT: JAAKKO RYTTY

Jyrkänkosken tukikohta rakennettiin Kuhmon kirkonkylältä 12 kilometriä Nurmekseen päin Salmisen järvien ja metsäsaarekkeiden kannaksille loka-marraskuussa 1939 työvelvollisten ja kk-komppanian miesten voimin. Tukikohdan päätorjuntasuunta oli tien mukaisesti. Osa rakentajista majoittui Särkijärven taloihin ja esimerkiksi Mattilan riiheen.

Vihollisuuksien alkoivat 30. marraskuuta, ja konekiväärit tulivat tukikohtaan itsenäisyyspäivän vastaisena yönä. Venäläiset pääsivät neljä kilometriä ennen Jyrkänkoskea Rastinmäen puolustuslinjasta läpi 11. joulukuuta lähinnä panssareittensa turvin. Hyökkäys pysäytettiin Jyrkänkoskelle. Sodan ensimmäisen viikon aikana viivytystaistelusta oli vastannut Kuhmossa lokakuussa koottu kapteeni **Matti Muroleen** johtama pataljoona ErP 14. Sen vahvuus oli 1 400 miestä. Vastassa olivat vihollisen 54. divisioonan 13 500 sotilasta.

Suomalaiset saivat 7. joulukuuta vahvistukseksi Oulussa kootun jalkaväkirykmentti 25, josta yksi pataljoona matkasi Sotkamosta autoilla Hotakkaan. JR 25 teki hyökkäyksen 8. joulukuuta Nurmeksen suunnalta kahdella pataljoonalla Nurmes-Lieksa ja Lieksa-Saunajärvi-tienhaaroihin sekä yhdellä pataljoonalla Hota-

kasta Saunajärventielle Klemetin talon kohdalla. Suomalaisen yllättävä hyökkäys aiheutti tappioita vihollisen kolonnille. Everstiluutnantti **Wuokko** keskeytti hyökkäyksen joukkojensa huoltovaikeuksien vuoksi saman päivän iltana.

Suomalaiset tekivät Jyrkänkoskelta vastahyökkäyksiä 12. ja 13. joulukuuta Rastille, ja vielä 14. päivänä suomalaisten joukkueen vahvuinen osasto JR 25:n kolmannen pataljoonan 9:stä komppaniasta taisteli Hotakan maastossa pari kilometriä Jyrkänkoskelta Nurmekseen päin. Vihollinen työnsi suomalaiset Jyrkänkoskelle panssareittensa tukemana. Meikäläiset saivat siellä ensimmäiset panssarintorjuntatykit toimintaan 19. joulukuuta.

Joulukuun 16. päivänä Jyrkänkosken silta räjäytettiin ja vihollisen panssarien tukema hyökkäys epäonnistui. Suomalaiset tuhosivat piiskatykil-

lään ensimmäisen panssarin puron taakse 19. joulukuuta. Venäläisten saarrostushyökkäys 20. joulukuuta epäonnistui ja Särkijärvellä käydyssä taistelussa vihollinen löytiin verissä päin takaisin Rastille. Vihollisen aktiivisuus Jyrkänkosken suuntaan laantui.

ErP 14:n taistelijat pystyttivät sodan jälkeen kesällä 1960 Jyrkänkoskelle muistopaiden. Kuhmon reserviläisjärjestöt toimivat tukikohdassa ensimmäisen kerran heinäkuussa 1990 esitellen matkailijoille Kuhmon suunnan taisteluja. Puron varressa oli vanha sotilastelto, jossa pyöri veteraanien haastatteluvideo. Ojan varrella oli penkki, jolla oli ruosteisia kypäriä ja repaleisia patruunalaatikoita täytettyinä kiväärin hylsyillä. Heinäseiväs oli lyöty maahan ja siinä oli paperilappukartta, josta tikulla osoitettiin ja kerrottiin Kuhmon taisteluista. Reserviläiset olivat ensimmäisenä kesänään

Jyrkänkoskella 18 päivää – tämä oli Jyrkänkosken ulkomuseon alku!

Reserviläiset opastavat matkailijoita

Reserviläiset ovat nyt toimineet tukikohdassa 23 kesänä. Reserviläisten opastamina on Jyrkänkoskella yli 100 000 matkailijaa saanut tutustua Suomen lähihistoriaan, talvisodan Kuhmon suunnan taisteluihin. Kuhmon Reserviläiset rakensivat paljolti talkoilla ja lahjapuista vuonna 1993 yhdistyksen Korpilinna-majan.

Kuhmon kaupunki tuli toimintaan mukaan ja entisöi vuonna 1995 tukikohdan asemia. Reserviläiset solmivat hyvän yhteistyön Kainuun prikaatin kanssa, mikä on mahdollistanut muun muassa museotyökielen hankkimisen ulkomuseoalueen näyttelyyn. Perinteinen heinäkuun kolmen viikon näyttely avataan juhlailla. Vuonna 2012 eversti **Asko**

Tukikohdan linnoitteita

Panssarintorjuntatykki ja tukikohdan linnoitteita.

Muhonen Kainuun prikaatista piti juhlapuheen. Avajaisissa esiintyivät sotilassoittokunnan varusmiessoittajat, Kuhmon Puhallinorkesteri ja Kuhmon mieslaulajat. Kuhmon kaupunki ja Rajavartiolaite toivat juhlaan tervehdyksensä, ja kirkkoherra **Timo Suutari** piti kenttähartauden. Satapäinen juhlayleisö siirtyi seuraamaan Kainuun tykistörykmentin perinteistä toiminta- ja kalustonäytöstä.

Kesällä 2013 näyttelyyn tutustui noin 3 100 matkailijaa 13 eri maasta ja 242 paikkakunnalta. Reserviläiset ovat hankkineet näyttelyyn 12 museotykkiä ja panssarivaunun. Jyrkänkoskella on esillä myös jalkaväkiaseita, valokuvia, taistelulentien materiaalia, viestikalustoa ja muun muassa kaatuneiden suomalaisten sotilaiden tiedosto. Taisteluluja esitellään kartoilta.

Reserviläiset ovat rakentaneet näyttelyalueelle tykin

tuliaseman, panssaritallin ja isomman hallin, joka toimii näyttelytilana.

Alueella on myös museoaitta, joka on toiminut evakosta palanneiden majoituspaikkana, ja keskustasta siirretty Torikatu 16:ssa sijainnut rakennus, joka on ollut kolmen perheen kotina. Talo, joka on rakennettu vuonna 1930, on ihmeellisesti säästynyt talvisodan pommituksista.

Alueella on rakenteilla korusukämpä, joka kertoo sotilaiden asumisesta jatkossodan kenttävartioidessa.

Alueen kehittämisen on mahdollistanut talkootyö ja Metsähallituksen apu ja myötämielisyys lähihistorian esille tuomiseksi. ■

Vuonna 2014 Jyrkänkosken ulkomuseoalueen avajaiset pidetään 6.7.2014 klo 14.

Näyttely on avoinna päivittäin 6.–27.7.2014 klo 10–19.

Kokelas Joonas Uusitalo. Kuva: Hannu Vetteranta.

Kotiutuneen puhe Niinisalosta

Kirkkojärven marssi tai johtamisharjoitus kuninkaallisella reserviupseerikursssillamme 242 Pihkalla tuntui aluksi kauhistuttavalta ajatukselta. Jälkikäteen ajateltuna intistä eniten juuri nämä rankat hetket jäivät valtaosan mieleen.

Ryhmässäkin on oppinut toimimaan paljon paremmin. Taidot johtajana ja johdettavana ovat kehittyneet huimasti. Enää ei tunnu niin vaikealta, vaikka samaan ruokapöytään tai tulenjohtoryhmään sattuisi tulemaan sanoja lyhentelevä porilainen.

Patterin valvojana p-kauden viimeisillä viikoilla olin käytännössä yksikön kouluttajille vastuussa siitä, että 3. patterin noin 150 alokasta suorittaisi sotilaan perustutkinnon ja osa johtamistehtäväradan. Viikko aikaa, reilu 20 varusmiesjohtajaa käytettävissä sekä jokaiselle 150 alokkaalle noin kymmenestä kahteenkymmeneen numeraalista tulosta. Toteuta.

Missä muualla 19-vuotias pääsee johtamaan ja suunnittelemaan näin suuren koulutustapahtuman?

Siviilityöelämässä pitää päästä aika pitkälle, kunnes johtaa alaisia, joilla on omia alaisia. Johtajiksi halunneille varusmiehille on luotu toimiva koulutusjärjestelmä, joka huipentuu johtajakauteen, käytännön johtamisen harjoitteluun.

Kaksi viikkoa Turun kutsunnoissa varusmiesten edustajana herätti minut siihen uskoon, että jokainen palveluksensa päättävä tykkinen on jo palveluun astuessaan käynyt läpi seulan, josta ei pääse millään läpi. Oma lukunsa on niillä, jotka eivät päässeet palveluksessa näihin pöytiin asti vaan keskeyttivät kesken matkan. Puolustusvoimien esitteiden ja nettisivujen kuvissa huomio keskittyi usein erikoisjoukkojen harjoituksiin. Fakta on kuitenkin se, että vain kourallinen palvelukseen astuvista palvelee meren pinnan alla tai hyppää lentokoneesta. Kunnioitakaa omaa osaamistanne kenttätykistön parissa.

*Joonas Uusitalo
kokelas*

Puhe Tykistörikaatin kotiutamisjuhlassa 18.12.2013

Tulikomentojen lukijamatka 30.7.–3.8.2014

Liettuan pääkaupungit

Tulikomentojen ensi kesän sotahistoriallisella lukijamatkalla kuljetaan melskeisen historian omaavan Baltian halki, ja pääkohteena ovat Liettuan pääkaupungit, entiset ja nykyinen. Matkareitti on Helsinki–Tallinna–Jelgava–Siauliai–Kaunas–Vilna–Utena–Riika–Tallinna–Helsinki.

Ensi kesän lukijamatkan oppaana toimii tuusulalainen sotahistorioitsija **Juhani Vakkuri**, ja vastuullisena järjestäjänä on VL-Matkat. Matka toteutetaan jälleen yhteistyössä Uudenmaan reserviläisjärjestöjen Oltermann-lehden kanssa.

Ohjelma on seuraava:

Keskiviikko 30.7.2014

Aamulähtö Eckerö Linen M/S Finlandialla Tallinnaan. Bussilla kohti Jelgavaa Latviassa. Matkalla pysähdytään Märjamaalla Virossa ja Salaspilsissa, joka oli Latvian suurin keskitysleirialue. Majoittuminen hotelli Jelgavaan.

Torstai 31.7.2014

Ajo Kaunasiin. Matkalla pysähtyminen Ristimäellä, joka on liettualaisten pyhiinvaelluspaikka. Kiertoajelu Siauliaissa, jonka keskustan yli maailmansodat pyyhkäsivät. Pysähtyminen Tytunevaissa, jossa

KGB:n teloittamien liettualaisten nimiä Vilnan nyttemmin museoidussa KGB:n paikallispäämajassa.

on säilynyt yli 400 vuotta vanha luostari, sekä Siluvassa, jossa katolisen uskon mukaan **Neitsyt Maria** ilmestyi asukkaille. Tämä on hyväksytty ensimmäisenä viidestä hyväksytystä ilmestyksestä Euroopassa.

Tutustuminen Kaunasiin (Liettuan 3. pääkaupunki) ja käynti maailman ainoassa paholaista kuvaavassa taidemuseossa ”Pirumuseossa”. Vapaa-aikaa ja kiertoajelu.

Ajo Latvian nykyiseen pääkaupunkiin Vilnaan. Lyhyt tutustumiskiertoajelu ja majoittuminen hotelli Sarunasissa.

Perjantai 1.8.2014

Tutustuminen Vilnan vanhaan kaupunkiin, joka on kuuluisa kirkoistaan ja kunnista naisistaan. Käynti järkyttävässä KGB-museossa (Miehityksen museo).

Maaseutukierros Kernavessa ja Trakaisa, jotka ovat Liettuan muinaisia pääkaupunkeja. Kernaven kaivaukset muodostavat ainutlaatuisen arkeologisen tutustumiskohteen. Trakain linna on perustettu 1300-luvun loppupuolella saarlinnoitukseksi ja on ainoa laatuaan Baltiassa.

Ruokailu Karaim-heimon etnisessä ravintolassa. Karaimit ovat kansansirpale, jonka suuriruhtinas **Vytautas Suuri** tuotti 1390-luvulla henkivartijoihseen. Karaimit ovat säilyttäneet tapansa, uskontonsa ja kulttuurinsa meidän päiviimme saakka.

Paluu Vilnaan. Oma aika ja yöpymisen hotelli Sarunasissa.

Lauantai 2.8.2014

Lähtö Latviaan ja Riikaan. Matkalla pysähtyminen Euroopan keskipisteessä, Utenan kaupungissa ja Suomen Kaartin hauta-muistomerkillä Skapiskisissa.

Majoittuminen Riian vanhaan kaupunkiin hotelli Avaloniin. Kävelykiertohan vanhassa kaupungissa oppaan johdolla. Oma aika.

Sunnuntai 3.8.2014

Käynti Riian vanhalla torilla. Kiertoajelu Riian kuuluisalla jugend-alueella, jonka jälkeen ajo kohti Tallinnaa. Ostosmahdollisuus Sa-lacgrivassa lähellä rajaa Latvian puolella.

Käynti Viron ensimmäisen presidentin **Konstantin Pätsin** muistomerkillä Tahkurannassa. Saapuminen Tallinnaan, ja lähtö M/S Finlandialla Helsinkiin. Saapuminen Helsinkiin Länsiterminaliin klo 21.15.

Matkan hinta on **525 €/hlö** kahden hengen huoneessa, mikäli osallistujia on vähintään 30. Yhden hengen huoneen lisämaksu on 99 €. Hintaan sisältyvät puolihoito ilman alkoholi-juomia ja pääsymaksut kohteisiin (lukuun ottamatta Trakain saarlinnoitusta). Laskutuslisä 5 €/lasku.

Lähde sinäkin mielenkiintoiselle lukijamatkalle hyvässä seurassa! Ilmoittautuminen osoitteella: Vihdin Liikenne Oy, Albertinkatu 22-24 A 2, 00120 Helsinki, puh. (09) 444 774 tai sähköpostilla: paivi.packalen@vihdinliikenne.fi. ■

Trakain saarlinna Liettuassa on ainut laatuaan koko Baltiassa.

Suomen Sotahistoriallinen Seura, Sotamuseo ja Ilmatorjuntayhdistys järjestävät 5.2.-26.2.2014 keskiviikkoisin klo 18.00-19.00 yleisöluentojarjan Sotamuseossa, Liisankatu 1, Helsinki

- 05.02. Helsingin ilma puolustuskyvyn parantaminen 1943-1944
Eversti (evp.) Ahti Lappi
- 12.02. Helsinki Neuvostoliiton kaukopommitusilmavoimien (ADD) strategisena kohteena
Diplomi-insinööri Carl-Fredrik Geust
- 19.02. Helsingin ilma puolustuksen torjuntavoitto 1944
Eversti (evp.) Ahti Lappi
- 26.02. Helsingin pommitustuhot helmikuussa 1944
FM, erikoistutkija Martti Helminen

www.sotamuseo.fi

Sotilaskoti avoinna klo 16-18
Vapaa pääsy Sotamuseon näyttelyyn
Hakkapeliitoista rauanturvaa jiiin klo 16-18

www.ssh.fi

Sota- ja kulttuurihistoriallisia matkoja 2014

- 2.-8.4. Armenian matka, *Pentti Lehtimäki* 1220 €
- 25.-26.4. Viron kartanoita ja Narvan merkitys, *P. Lehtimäki* 235 €
- 3.-4.5. Viipuri 1944, *Eeva Tammi* 305 €
- 17.-20.5. Sotahist. matka Laatokka kiertäen, *G. Lindgren* 545 €
- 2.-7.6. Baijerin matka, *Sampo Ahto* 1150 €
- 27.-30.6. Petroskoin kaupunkipäivät, *P. Lehtimäki* 531 €
- 2.-7.7. Pietarin alueen taistelupaikat, *Sampo Ahto* 748 €
- 14.-16.7. Viron vanhauskoiset ja Piirissaare, *P. Lehtimäki* 389 €
- 30.7.-3.8. Liettuan pääkaupungit, *Juhani Vakkuri* 525 €

Varaukset ja tiedustelut Vihdin Liikenne Oy

VL-Matkat 09-444774, myynti@vihdinliikenne.fi, www.vihdinliikenne.fi

VIHDIR-LIIKENNE OY VL-Matkat VL-Tours

MUSEOMESTARIN KYMPPI

Kysymykset on laatinut **Ilkka Vahtokari**, joka toimii museomestarina Museo Militariassa.

- Kiviä ampuvia tykkejä käytettiin Euroopassa mm. Sevillan puolustuksessa. Mitä vuotta tuolloin elettiin?**
a) 1247 b) 1308 c) 1405
- Kuninkaallisen Suomen tykistörykmentin (1794-1810) viimeisen taistelun tapahtumapaikka Suomen sodassa oli**
a) Revonlahti b) Oulu c) Uumaja.
- Mitä merkittävää sisällissodan lopputuloksen kannalta tapahtui 6.4.1918?**
a) Valkoiset miehittivät Kotkan ja Haminan.
b) Punainen Tampere antautui.
c) Saksalaiset nousivat maihin Hangossa.
- Tykistönkenraali V.P. Nenonen toimi neljään eri otteeseen tykistön tarkastajana. Minä vuonna viimeinen kausi päättyi?**
a) 1940 b) 1945 c) 1947
- Talvisodan kenttätykistörykmenttiin kuului 36 tykkiä ja 2000 miestä. Montako hevosta rykmentin vahvuuteen kuului?**
a) 500 b) 750 c) 1000
- Suomen Kenttätykistösäätiön julkaisema Tykkimiesvuosikirja ilmestyy taas tänä vuonna. Minä vuonna kirja ilmestyi ensimmäisen kerran?**
a) 1958 b) 1960 c) 1948
- Tali-Ihantalassa käytiin jatkosodan suurimmat tykistötaistelut. Milloin venäläiset aloittivat oman tulivalmistelunsa hyökkäykseen liittyen?**
a) 29.5. klo 02.30 b) 25.6. klo 6.30 c) 7.7. klo 00.00
- Mikä tykkimalli ei ollut mukana talvisodassa?**
a) 105 K 29 b) 75 K 02 c) 76 K 23
- Missä tykistöjoukossa evl Asko Sivula toimi komentajana vuosina 1981-1984?**
a) SaTR b) KarTR c) JPsto
- Missä nykyinen tykistöntarkastaja ev Pertti Lahtinen asui ennen varusmiespalvelustaan?**
a) Niinisalon varuskunnassa
b) Hämeenlinnan Suomenkasarmilla
c) Vekaranjärvellä

Lasituskäet: 19, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100

KULTAKESKUS OY

www.kultakeskus.fi

Unsere Mütter, unsere Väter – Sodan sukupolvi

LAURI HAAVISTO

KUVAT: SARJAN VIRALLINEN VERKKOSIVUSTO UMUV.ZDF.DE

Laatusarja saksalaísista toisessa maailmansodassa on herättänyt voimakasta kritiikkiä mutta on ehdottomasti tutustumisen arvoinen uutuus.

Kun sotaelokuvia ja -sarjoja on katsellut kohta kolmen vuosikymmenen ajan, on yksi asia tullut hyvin selkeäksi: saksalaisten sotaa ja heidän sotakokemustaan on käsitelty hyvin erilaisesta näkökulmasta kuin vaikkapa yhdysvaltalaisista ja isobritannialaisista. Saksa sodan häviäjänä ja juutalaisten, mustalaisten ja muiden vähemmistöjen sekä poliittisen vastustajiensa joukkomurhiin syylisyyteenä on tähän päivään saakka kantanut syyllisyyden taakkaa yllään. Saksassa esimerkiksi natsien tunnuksena toiminut hakaristi on kielletty muun muassa tietokonepeleistä, ja **Adolf Hitlerin** nimikirjaimista tuleva numero 18 on kielletty esimerkiksi t-paidoissa.

Liittoutuneiden näkökulmasta

Hyviä elokuvia tai sarjoja saksalaisista toisessa maailmansodassa on siis vaikea löytää. Yhdysvaltalaisista hyviä esimerkkejä on pilvin pimein, niistä merkittävimpänä *Taistelutoverit*-sarja. Myös esimerkiksi pe-

lien maailmassa toinen maailmansota on suosittu aihe, mutta en ainakaan itse tiedä yhtään peliä, jossa pelattaisiin saksalaisena sotilaana sodan melskeiden lävitse.

Harvoin saksalaisten näkökulmasta

Sodan jäädessä yhä kauemmas ja etäämmällä yhdistyneestä ja demokraattisesta Saksasta on uudenlaisia näkemyksiä alkanut nousta nyt myös valkokankailla. Vuonna 2008 tehtiin Saksassa elokuva vuodelta 1954 olevasta *Nainen Berliinissä* -kirjasta, joka kertoo Puna-armeijan sotilaiden raiskaamiseksi joutuneista berliiniläisistä toisen maailmansodan loppuhetkillä. Kirja on hirvittävän rehellinen, tunnettu ja suosittu teos, mutta sen tekemistä elokuvaksi piti odottaa viisikymmentä vuotta. Hyvänä vertailukohtana on Suomesta *Tuntematon sotilas*, joka julkaistiin kirjana vuonna 1954 ja elokuvana jo vuonna 1955. Hiljaista on siis saksalaisnäkökulmasta ollut eloku-

varintamalla lukuun ottamatta muutamia harvoja poikkeuksia. Esimerkiksi **Sam Peckinpahin** *Rautaristikin* vuodelta 1977 oli länsimaisten elokuvantekijöiden käsialaa.

Teit' isäin astumaan

Pahin puute on nyt vihdoin korjattu *Unsere Mütter, unsere Väter* -sarjan myötä. Kokonaan Saksassa tehty sarja kuvaa viiden berliiniläisen ystävyksen **Viktorin, Friedhelmin, Charlotten, Wilhelmin** ja **Gretan** matkaa keskellä toista maailmansotaa. Sarja seuraa näitä parikymppisiä miehiä ja naisia heidän taistellessaan rintamalla ja joutuessaan tavalla tai toisella kärsimään sodasta ja diktatuurista, jossa he elävät. Sen lisäksi, että on hienoa kuulla saksalaisten puhuvan saksaa eikä englantia naurettavalla saksalaisella aksentilla, on sarja erinomainen. Sen lopullisen arvon näyttää aika, mutta ainakin tuoreeltaan se teki poikkeuksellisen vaikutuksen. Pitää toivoa, että se kannustaa

tekemään lisää samanlaisia laadukkaita töitä.

Tuotantoarvot kohdillaan

Sarja on kuvattu ammattimaisesti ja isolla budjetilla, joten puitteet ovat kunnossa. Sarjan tekee erityisen mielenkiintoiseksi kuvaus sodankäynnistä itärintamalla ja sen raaistavasta vaikutuksesta. Saksan kotirintamaa ja juutalaisten joukkotuhoa on jo esimerkiksi **Viktor Klempereristä** kertovassa *Haluan todistaa* -sarjassa tuotu hyvin esiin. Nämä osiot ovat hyviä tässäkin sarjassa, ja juutalaisten joukkotuhoa olisi kyseisenkaltaisessa sarjassa vaikea sivuuttaa. Eniten uutta näkökulmaa sarja tuo siis kuitenkin itärintamalla käytävään sotaan. Nyt kyseessä ei ole vain Stalingradin suurtaistelu vaan vuosien sota vaihtuvissa maastoissa ja olosuhteissa yhä voimakkaampaa Puna-armeijaa vastaan. Saksalaisten sotilaitten voitontahdon vaihtuminen nihilistiseen ja kyyniseen maailmankatsomukseen sodan ede-

tessä on pitkäkestoisessa sarjassa pystytty tuomaan upeasti esiin. Sodan raastavasta vaikutuksesta puhutaan usein, mutta nyt esitetään saksalaiset ihmisinä, jotka kokemukset sodassa muuttavat hirviöiksi. Nekin, jotka asettuvat vastahankaan, joutuvat huomaamaan tekevänsä asioita, joihin eivät normaalioloissa voisi kuvitellaakaan syyllistyvänsä.

Kritiikkiä riittää

Sarja on herättänyt voimakasta keskustelua Saksassa ja saanut myös voimakasta kritiikkiä osakseen esimerkiksi Puolassa, jossa on koettu Puolan vastarintaliikkeen kuvaamisen antisemitistisenä olevan historian vääristelyä. Samoin sarjaa on arvosteltu saksalaisten hirmutekujen vähättelystä ja siitä, että sen keskeiset henkilöt kuvataan sankareina. Tosiasia kuitenkin on, että saksalaisia sotilaita oli sodassa miljoonia, ja tähän joukkoon mahtui niin hirmutekujen tekijöitä kuin sotilaita, jotka yrittivät noudattaa myös sodan keskellä oi-

keiksi näkemäänsä moraalisiin töitä. Sarja kuvaa myös heidän epäonnistumisistaan tässä suhteessa: sitä, miten sota muuttaa ihmistä ja miten jotkut tekevät päätöksiä, joiden myötä heistä tulee rikollisia. Natsi-Saksaa ei ainakaan toistaiseksi voida kuvata ilman, että se nostattaa voimakkaita tunteita. Vertailukuvana voisi olla esimerkiksi **Tšingis-kaanista** kertova elokuva: käytännössä kukaan ei välitä, miten hänet kuvataan, vaikka aikanaan hän oli vastuussa miljoonien ihmisten kuolemasta.

Katso, niin tiedät, mistä puhutaan

Unsere Mütter, unsere Väter kannattaa ehdottomasti katsoa, jotta tietää mistä puhutaan. Erityisesti katsominen kannattaa siksi, että se on erinomainen sarja toisesta maailmansodasta, joka on varmasti kuvatuin sota elokuva- ja tv-historiassa. Sarja on esitetty Ylellä tammikuussa 2014 ja se on nähtävissä esimerkiksi Netflix-palvelussa. ■

Tuloksia Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyöllä

Puolustusvoimain komentaja, kenraali **Ari Puheloinen** korosti pohjoismaisen yhteistyön merkitystä 208. valtakunnallisen maanpuolustuskurssin avajaispuheessaan tammikuussa. Yhteistyön tuloksena voidaan toimia yhdessä paremmin ja taloudellisemmin.

”Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyön tärkein lähtökohta on löytää yhteiset tarve- ja intressialueet. Voidaan saada kustannussäästöjä, mutta niitä ei pidä odottaa kaikista projekteista. On myös mahdollis-

ta löytää tukea ja täydennystä kummankin maan puolustusvoimien suorituskyvyille. Yhteistyö vaatii aikaa, kärsivällisyyttä ja valmiutta edetä pienin askelin.”

Puheloinen mukaan reservin keskeinen merkitys sotilaallisessa puolustuksessa säilyy tulevaisuudessakin. Puolustusvoimauudistuksen eräs tulos on, että kertausharjoituksissa koulutettavien reserviläisten vuotuinen määrä palautetaan ensi vuonna asiaankuuluvalla tasolle.

Puolustusvoimat nyt myös Facebookissa

Puolustusvoimat avasi 15.1. Facebookiin asevelvollisille ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta kiinnostuneille uuden neuvontapalvelun. Puolustusvoimien aluetoimistot neuvovat ja ohjaavat asevelvollisia Facebookissa heitä askarruttavissa asevelvollisuuden hoitamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Neuvontapalvelu toimii Facebookissa nimellä ”Puolustusvoimien aluetoimisto” osoitteessa [facebook.com/aluetoimisto](https://www.facebook.com/aluetoimisto).

Neuvontapalvelulla halutaan madaltaa kynnystä kysyä

asevelvollisuuteen liittyvistä asioista. Neuvonnan pääkohderyhminä ovat tulevat ja palveluksessa olevat varusmiehet, vapaaehtoisesta asepalveluksesta kiinnostuneet naiset sekä reserviläiset.

Palvelussa aluetoimistot vastaavat kutsuntoihin, varusmiespalvelukseen ja kertausharjoituksiin liittyviin kysymyksiin yleisellä tasolla. Henkilökohtaiset asevelvollisuusasiat hoidetaan edelleen asioimalla oman alueen aluetoimistoissa paikan päällä, puhelimitse tai sähköpostitse.

Jenkeille talvitaisteluooppia

Maavoimat koulutti Yhdysvaltain merijalkaväen (USMC) sotilaita tammikuussa Jääkäriprikaatissa ja Kaartin jääkäriyrykmentissä. Neljä USMC:n sotilasta osallistui Jääkäriprikaatissa järjestettävään viikon koulutukseen, jossa harjoitellaan toimintaa arktisissa talviolosuhteissa. Kahden viikon ajan sotilaat osallistuvat Kaartin jääkäriyrykmentissä Taistelu rakennetulla alueella -koulutukseen.

Maavoimat lähettää puo-

lestaan kouluttajia USMC:n tarjoamille kurseille tämän vuoden aikana. Maavoimien kouluttajat tuovat osaamisen USMC:n kurseilta mukanaan kansalliseen koulutukseen.

Tavoitteena kahdenvälisessä yhteistyössä on edistää kansallisen puolustuksen suorituskykyjen kehittämistä. Erityisalueina ovat toiminta arktisissa talviolosuhteissa, taistelu rakennetulla alueella sekä tarkka-ampujatoiminta.

MUSEO MILITARIA

THE ARTILLERY, ENGINEER AND SIGNALS MUSEUM OF FINLAND

Tykistö-, pioneeri- ja viestiaselajien historiaa esittelevä Museo Militaria tarjoaa monipuolista katsottavaa koko perheelle.

Vietä antoisa päivä museolla kiltaryhmänä tai perheenjäsenten seurassa.

Suunnista museon perusnäyttelyssä ja ammenna uutta tietoa asiantuntevalta opastuskierrokselta.

Koe elokuvateatterissa Ihantalan tykistökeskitys.

Nauti arkisin maittavasta lounaasta tai museokierroksen välillä piristävät kahvit Lounasravintola Militariassa.

Tee ostoksia Militaria Shopissa.

Pidä kokous tai järjestä juhlat Pohjolasalissa tai Tykkihallissa.

Katso lisätietoja www.museomilitaria.fi -sivustolta.

Vanhankaupunginkatu 19, HÄMEENLINNA
Puh (03) 682 4600, toimisto@museomilitaria.fi
www.museomilitaria.fi

Tule viihtymään Museo Militariaan!